

ŠENTJERNEJSKO *glasilo*

GLASILO OBČINE ŠENTJERNEJ – Letnik XXI – Številka 143 – Junij 2020

04 : OBČINA OBVEŠČA

*Prvi rebalans
proračuna 2020*

14 : OBRAZI OBČINE

*Robert Jevnik – umetnost
kombinira s slikopleskarstvom*

25 : ŠPORT

*AK Šentjernej vabi
na aktivne počitnice*

OBČINA OBVEŠČA

05 Podpis pogodbe za rekonstrukcijo lokalne ceste Šmarje–Pleterje

VRTIČKARJI SPOROČAJO

17 Veselo nazaj v vrtec

BESEDA OBČANOV

19 Novomašnik Blaž Franko

PIŠE:

Sabina Jordan Kovačič,
odgovorna urednica

Spoštovani bralci in bralke Šentjernejskega glasila,

že je konec junija in glede na uradni konec epidemije lahko na dogajanje v preteklih mesecih vendarle pogledamo z neke varne razdalje. Junjska številka našega glasila poskuša v vaše domove prinesiti pozitivne informacije. Resda dogodkov preteklih tednih še ni bilo, a kljub temu imamo marsikaj za napisati. Vrtci so znova zaživel, prav tako so za kratek čas oživel tudi šolski hodniki. Kako so otroci preživeli prvi mesec po daljši odsotnosti v vzgojno-izobraževalnih zavodih, si lahko preberete iz njihovih utrinkov.

Naj bodo naslednji tedni za vse uspešni, predvsem pa vam želim optimističnega pogleda na stvari in dogodke v vaši bližini. Učenci, dijaki in študenti preživite nadvse lepe počitnice, vsem ostalim pa prijeten in brezskrben skok v poletne dni.

Iskrene čestitke ob dnevu državnosti in prijetne počitniške dni. Ostanite zdravi!

Šentjernejsko glasilo, glasilo občine Šentjernej, letnik XXI, številka 143, junij 2020. Odgovorna urednica: Sabina Jordan Kovačič, pomočnica odgovorne urednice: Anita Petrič, članice uredniškega odbora: Mojca Lampe Kajtna, Darija Kovačič, Andreja Topolovšek, izdajatelj: Občina Šentjernej, oblikovna zasnova in prelom: Uroš Duh, tisk: Tiskarna Jordan Krško, naklada: 2100 izvodov, fotografija na naslovnici: kranjska lilija oziroma zlato jabolko, ki je pri nas na rdečem seznamu ogroženih rastlin in je zavarovana, posneta na Gorjancih, Špilerjeva špica, foto Tanja Jakše Gazvoda. Šentjernejsko glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 138. ISSN 1581-6001. Prispevke lahko pošljete na elektronske naslove: sentjernejsko@iol.net, jordan.sabina@gmail.com ali anita.petric@sentjernejsko.si ter na naslov Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3a, 8310 Šentjernej, s pripisom "Za Šentjernejsko glasilo". Uredništvo si pridržuje pravico do presoj o primernosti člankov glede na novinarski kodeks in po dogovoru z avtorjem članka.

NASLEDNJA ŠTEVILKA IZIDE V ZAČETKU AVGUSTA 2020.

Vaše prispevke nam pošljite najpozneje do 24. julija 2020.

OD BESED K DEJANJEM

Spoštovani,

desetega junija smo imeli prvo sejo občinskega sveta po epidemiji in obenem tudi prvo po volitvah za župana. Ob tej priložnosti sem prisegel in v kratkem nagovoru povabil občinske svetnice in svetnike, zaposlene v občinski upravi, pa tudi občanke in občane k sodelovanju in konstruktivnemu delu v korist občine. Na dnevnem redu je bilo dvajset točk, seja je potekala tekoče, končali smo jo v štirih urah. Sprejeli smo 1. Rebalans proračuna Občine Šentjernej za leto 2020, ki nam omogoča nadaljevanje priprav in izvedbo pomembnih investicij. Večji poudarek dajemo vzdrževanju občinskih cest in poti, odkupu zemljišč po izvedenih investicijah ter upravljanju z dolgom. Kot veste je občina zelo zadolžena, zato poskušamo v sodelovanju z bankami nadomeščati manj ugodne kredite z ugodnejšimi in na ta način zniževati stroške obresti. V obdobju do seje smo dokončali rekonstrukcijo križišča v Maharovcu, prav tako se končuje gradnja vodovoda in plinovoda na relaciji Dobrava–Šentjernej, pričenjamo izvedbo II. faze rekonstrukcije lokalne ceste Šmarje–Pleterje, širitev ceste skozi naselje Sela, izvaja se odvodnjavanje in rekonstrukcija ceste v Dolenjem Vrhpolju, pričeli bomo z aktivnostmi za ureditev ceste skozi Gorenje Vrhpolje. V kolikor bomo uspešni pri pridobitvi nepovratnih kohezijskih sredstev, bomo pričeli z gradnjo kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Vrh pri Šentjerneju in komunalne ter cestne infrastrukture v Industrijsko storitveni coni Sejmišče Šentjernej.

V naslednjih mesecih se bodo s projektom RUNE pričela dela za širitev širokopasovnega optičnega omrežja v vseh naseljih v katerih do sedaj komercialni ponudniki niso imeli interesa za širitev. To je odlična priložnost, ki jo moramo izkoristiti.

Po nastopu funkcije župana sem bil seznanjen, da naj bi se načrtovala selitev Muzeja na prostem iz sedanje lokacije ob Kartuziji Pleterje v občino Šmarješke Toplice. Takoj sem pričel z aktivnostmi za ohranitev muzeja v občini Šentjernej, obenem pa tudi z ugotavljanjem dejanskega pravno finančnega stanja, ki je bilo vzpostavljeno s podpisom pogodbe v letu 2011 med Kartuzijo Pleterje, Zavodom za varstvo kulturne dediščine, Občino Šentjernej in Zavodom za kulturo in turizem Historium. Določilo te pogodbe je, da pogodbeni partnerji začnejo s pripravo premetitve Muzeja na prostem iz sedanje lokacije ob Kartuziji Pleterje na drugo ustrezno lokacijo na območju občine Šentjernej. Selitvi muzeja izven občine Šentjernej nasprotujem, saj menim, da bi bilo to za nadaljnji razvoj turizma v občini škodljivo, obenem pa selitev muzeja brez soglasja Občine Šentjernej in Zavoda za varstvo kulturne dediščine ni mogoča. Šolsko leto se je zaključilo, pred nami je čas počitnic in dopustov. Želim vam prijeten odhiti. Naš rojak Blaž Franko bo imel 5. julija novo mašo. Iskrene čestitke in vse dobro na novi življenjski poti. Upam, da bodo v avgustu zdravstvene razmere dovoljevale, da bomo smeli ob občinskem in farnem prazniku pripraviti kulturne, športne ter družabne dogodke in se, tako kot vsako leto, srečati ter poveseliti.

Jože Simončič, vaš župan

Spoštovani občanke in občani,

Dan slovenske državnosti, 25. junij, je praznik, ki nas, državljanke in državljane Republike Slovenije, spominja na prelomni čas pred devetindvajsetimi leti. Ponosni smo na dogodke, ki so ustvarjali temelje slovenske države, njeno samostojnost in suverenost.

**OB PRAZNIKU NAŠE DOMOVINE, DNEVU
DRŽAVNOSTI, VAM ISKRENO ČESTITAM
IN ŽELIM PRIJETNO PRAZNOVANJE.**

Župan Jože SIMONČIČ

Poročilo z 10. redne seje občinskega sveta Občine Šentjernej

ZAPRISEGEL NOVI ŽUPAN, POTRJEN MANDAT NOVI SVETNICI, SPREJET 1. REBALANS PRORAČUNA

OBČINSKA UPRAVA OBČINE ŠENTJERNEJ

EMIL TURK & ANITA PETRIČ

Občinski svet Občine Šentjernej je imel v sredo, 10. junija 2020, deseto redno sejo. Na dnevnem redu je bilo 20 točk. Uvodoma je zaprisegel novi župan Občine Šentjernej Jože Simončič in nagovoril prisotne občinske svetnice in svetnike. V nagovoru se je najprej zahvalil vsem, ki so v izrednih razmerah v času epidemije s koronavirusom opravljali svoje delo in omogočali ostalim kolikor toliko normalno življenje. Prav tako se je zahvalil občanom, ki so spoštovali dana navodila in se obnašali odgovorno. Svetnice in svetniki je pozval, da naj v procesu iskanja odločitev zmagujeta moč argumenta in kulturni dialog.

Župan je vse prisotne seznanil z aktualnimi zadevami. Svetniki so v nadaljevanju seje potrdili mandat novi občinski svetnici Patriciji Pavlič z Liste za celostni razvoj za preostanek mandatne dobe. Nato so sprejeli Letno poročilo Komunale Novo mesto d. o. o. za leto 2019, ki ga je predstavil direktor Gregor Klemenčič. V nadaljevanju so se svetniki seznanili z začetkom gradnje optičnega omrežja Rune na območju občine Šentjernej, s 1. Dokončnim poročilom o opravljenem nadzoru Nadzornega odbora Občine Šentjernej in s Poročilom Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Kostanjevica na Krki za leto 2019. Sprejeli so Program dela Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Kostanjevica na Krki za leto 2020. V nadaljevanju seje so sprejeli predlog Pravilnika o denarnih nagradah športnikom za športne dosežke. Nato so sprejeli sklep, da se zasebnima zdravstvenima delavkama Mojci Zoran v. m. s. in Karmen Kerin v. m. s. podaljša koncesijo za opravljanje javne zdravstvene službe

na področju patronaže in zdravstvene nege na domu v obsegu 100 % programa, za obdobje 15 let (5. 9. 2017 do 5. 9. 2032). Svetniki so sprejeli sklep o določitvi stroškov začasnega izpisa otrok iz vrtca. Starši otrok, za katere je Občina Šentjernej po veljavni zakonodaji dolžna kriti del cene programa predšolske vzgoje v vrtcu, lahko uveljavljajo rezervacijo zaradi počitniške odsotnosti otroka enkrat letno v obdobju od 1. julija do 31. avgusta. Rezervacijo lahko uveljavijo za neprekinjeno odsotnost otroka za en mesec (31 dni) ali dva meseca (62 dni), ter so jo dolžni vrtcu pisno sporočiti najkasneje sedem dni pred prvim dnevom odsotnosti otroka iz vrtca. Starši, ki imajo v vrtec vključenega več kot enega otroka, lahko uveljavljajo rezervacijo le za otroka za katerega se ne sofinancira plačilo staršev iz državnega proračuna. Starši plačajo rezervacijo v višini 50 % zneska, določenega z odločbo o višini plačila staršev. Razlika 50 % krije Občina Šentjernej. V drugi polovici seje so sprejeli Zaključni račun proračuna Občine Šentjernej za leto 2019 in še 1. Rebalans proračuna Občine Šentjernej za leto 2020. Ob zaključku seje so imenovali predstavnika Občine Šentjernej v svetu zavoda Zdravstveni dom Novo mesto, namestnika člana Odbora za okolje in prostor in nadomestnega člana v nadzornem svetu JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej. V svet zavoda Zdravstveni dom Novo mesto so kot predstavnico Občine Šentjernej za preostanek mandatne dobe imenovali občinsko svetnico Darjo Kovačič. Za nadomestno članico Odbora za okolje in prostor so za preostanek mandatne dobe imenovali Patricijo Pavlič. Za preostanek mandatne dobe so za nadomestnega člana nadzornega sveta JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej kot predstavnika ustanovitelja imenovali Jerneja Bevca. Ob zaključku seje so s sklepom ukinili status javnega dobra na nepremičninah parc. št. 4397/16, k. o. 1473 Gradišče in parc. št. 4509/2, k. o. 1477 Vrhpolje. ■

Sprejet Zaključni račun proračuna Občine Šentjernej za leto 2019

ANDREJA TOPOLOVŠEK

Občina Šentjernej je leto 2019 uspešno zaključila, tako iz finančnega vidika kot glede na izpeljane projekte in investicije. Občinski svet Občine Šentjernej je na zadnji, 10. redni seji, 10. 6. 2020, sprejel Zaključni račun proračuna za leto 2019.

V letu 2019 je bilo po načelu denarnega toka realiziranih 7.173.269,42 evrov prihodkov in prejemkov. Vseh odhodkov in izdatkov pa je bilo v skupni višini 7.029.659,24 evrov. V računu financiranja je bilo planirano in realizirano najetje kredita pri državnem proračunu oz. pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo na podlagi Zakona o javnih financah, Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2018 in 2019 ter Zakona o financiranju občin za projekt Ureditev infrastrukture v Dol. Stari vasi v višini 182.989 evrov. V letu 2019 so bile odplačane tudi glavnice najetih dolgoročnih kreditov v skupni višini 427.269,50 evrov. Občina je v letu 2019 prejela tudi transferne prihodke iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz kohezijskega sklada v višini 414.151 evrov za projekt Hidravlična izboljšava in nadgradnja pitne vode na območju Dolenjske. Ostali doseženi prihodki v višini 302.020 evrov so vezani na prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo in investicijsko porabo (vzdrževanje gozdnih cest, družinski pomočnik, sofinanciranje dejavnosti inšpektorata in redarstva, sredstva požarne takse, sofinancerski delež pri projektu Rekonstrukcija križišča in cest v Orehovici in za projekt Asfaltiranje lokalnih cest in javnih poti. Prav tako smo v letu 2019 prejeli sredstva iz državnega proračuna za projekt Hidravlična izboljšava in nadgradnja pitne vode na območju Dolenjske).

V letu 2019 so bili izpeljani naslednji večji investicijski projekti:

- ureditev ceste Dol. Mokro Polje-Kamrolom Cerov Log,
- ureditev infrastrukture v Dol. Stari vasi,
- rekonstrukcija cestne infrastrukture v

Nova občinska svetnica Patricija Pavlič.

Dol. Vrhpolju,

- ureditev LC Volčkovca vas–Šentjernej,
- ureditev infrastrukture v Orehovici (II. faza),
- zamenjava svetilk javne razsvetljave,
- hidravlična izboljšava vodovodnega sistema na območju Dolenjske in
- strategija razvoja turizma v Občini Šentjernej.

Pridobili smo tudi projektno in ostalo dokumentacijo za naslednje investicije:

- pridobili smo PZI dokumentacijo in elaborat ocene varnosti za investicijo ureditev infrastrukture v naselju Drama in Roje;
- v sklopu Občinskega prostorskega načrta imamo izdelane podlage za OPPN za stanovanjsko poselitev v središču Šentjerneja;

- za ureditev pešpoti Gruča–Ledeča vas–AP Groblje je bila izdelana projektna naloga in izvedbeni načrt za izvedbo;
- pridobili smo projektno dokumentacijo za projekt Šentjernejska učna pot in za projekt Odvajanje in čiščenje v porečju Krke – aglomeracija Vrh imamo pridobljeno projektno dokumentacijo (DGD in PZI). ■

POTRJEN 1. REBALANS PRORAČUNA ZA LETOŠNJE LETO

➡ ANDREJA TOPOLOVŠEK

📷 ARHIV OBČINE ŠENTJERNEJ

Občinski svet Občine Šentjernej je na 10. redni seji, 10. 6. 2020, sprejel predlagan 1. Rebalans proračuna Občine Šentjernej za leto 2020.

S 1. rebalansom proračuna za letošnje leto so prihodki načrtovani v višini 8.143.198,04 evra in odhodki v višini 8.180.403,89 evrov.

Na področju cestne infrastrukture se zagotavljajo dodatna sredstva za tekoče vzdrževanje lokalnih cest in javnih poti ter za zamenjavo svetilk javne razsvetljave. Vključujeta se nova projekta Ureditev infrastrukture v Gor. Vrhpolju in Sanacija ceste Šmarje–Pleterje (III. faza) kot nadaljevanje projekta Sanacija ceste Šmarje–Pleterje (II. faza), ki bo vključevala ureditev odvodnjavanja in obnovitev vozišča od križišča

pri Selih proti Kartuziji Pleterje v dolžini 200 m. Zaradi časovnega zamika začetka oz. nadaljevanja planiranih investicij in prav tako zamika sofinanciranja nekaterih investicij iz državnega in EU proračuna iz letošnjega leta v prihodnje leto, se tudi sorazmerno zmanjšujejo planirana sredstva v proračunu za naslednje investicije oz. projekte: Ureditev infrastrukture v Dol. Stari vasi (II. faza), Pot ladijskega vijaka, Šentjernejska učna pot in Odvajanje in čiščenje v porečju Krke – aglomeracija Vrh.

Občina načrtuje na pokopališču v Šentjerneju v letošnjem letu urediti novo hortikulturno zasaditev kot zamenjavo obstoječih dotrajanih cipres, ki so v slabem stanju, prav tako urediti dostopne poti na samem pokopališču. Naslednji pomemben občinski projekt je pričetek postopka priprave občinskega prostorskega načrta (OPN), katerega izdelava se bo nadaljevala v prihodnje leto.

Dotrajana cesta v naselju Šmarje.

Na kratko smo vam predstavili najpomembnejše spremembe veljavnega proračuna za leto 2020 in planirane načrte do konca tega leta. Celotno gradivo sprejetega 1. rebalansa za leto 2020 je objavljeno na občinski spletni strani, da si ga lahko še podrobneje ogledate. ■

OMREŽJE WIFI4EU AKTIVNO

➡ 📷 ANITA PETRIČ

Občina Šentjernej je na javnem razpisu v okviru pobude WIFI4EU uspešno kandidirala za sredstva vzpostavitve brezžičnih omrežij in si pridobila voucher v višini 15.000,00 evrov. Možnost brezplačnega visoko hitrostnega širokopasovnega internetnega dostopa preko brezžičnega omrežja z oznako WIFI4EU lahko koristijo vsi občani in obiskovalci naše občine. Namen vzpostavitve takšnega omrežja je vključenost v internet tudi tistih, ki sicer morda težje dostopajo do spleta. Župan občine Šentjernej Jože Simončič in Gregor Bizjak iz Telekom Slovenije sta v sredo, 3. junija 2020, podpisala primopredajo vzpostavitve brezplačnega omrežja. Omrežje je že aktivno. Za registracijo na omrežje geslo ni potrebno. Ob vzpostavitvi na omrežje se uporabniku najprej odpre spletna stran Občine Šentjernej. Po Šentjerneju je vzpostavljeno skupno devet zunanjih oddajnikov in trije notranji. Notranji oddajniki pokrivajo območja

v Zdravstveni postaji Šentjernej, zunanji pa zajemajo pokritost območja knjižnice in kulturnega centra, JP EDŠ, d. o. o. Šentjernej, sejniščišnega prostora, občinske stavbe, Trga gorskega bataljona sredi občinskega središča ter podružnične šole Orehovica. ■

Župan Jože Simončič s predsednikom društva SOMTA Alojzjem Hudobivnikom.

Člani društva SOMTA (Slovenski oddelek mednarodne telekomunikacijske akademije) so obiskali Šentjernej. Ogledali so si podjetje Arex d. o. o., se zapeljali do Kartuzije Pleterje in obiskali župana Občine Šentjernej Jožeta Simončiča. ■

PODPIS POGODBE ZA REKONSTRUKCIJO LOKALNE CESTE ŠMARJE–PLETERJE (2. FAZA)

 ANITA PETRIČ

Vsredo, 27. 5. 2020, sta v prostorih Občine Šentjernej Jože Simončič, župan Občine Šentjernej in Martin Gosenca, predsednik uprave CGP d. d., podpisala pogodbo za rekonstrukcijo lokalne ceste Šmarje–Pleterje (2. faza).

Vrednost pogodbenih del znaša 179.797,60 evrov. Sredstva ima Občina Šentjernej zagotovljena z veljavnim proračunom. CGP d. d. Novo mesto bo z deli pričel 1. 7. 2020 in investicijo zaključil do 15. 9. 2020.

Za investicijo je bil izdelan projekt PZI »Rekonstrukcija lokalne ceste LC 395 141, od križišča v Šmarju do križišča za Pleterje«, ki ga je izdelalo podjetje Stia d. o. o. Glede na projekt so bili za investicijo izdelani novelirani popisi s predizmerami. Prvi del navedene ceste je bil

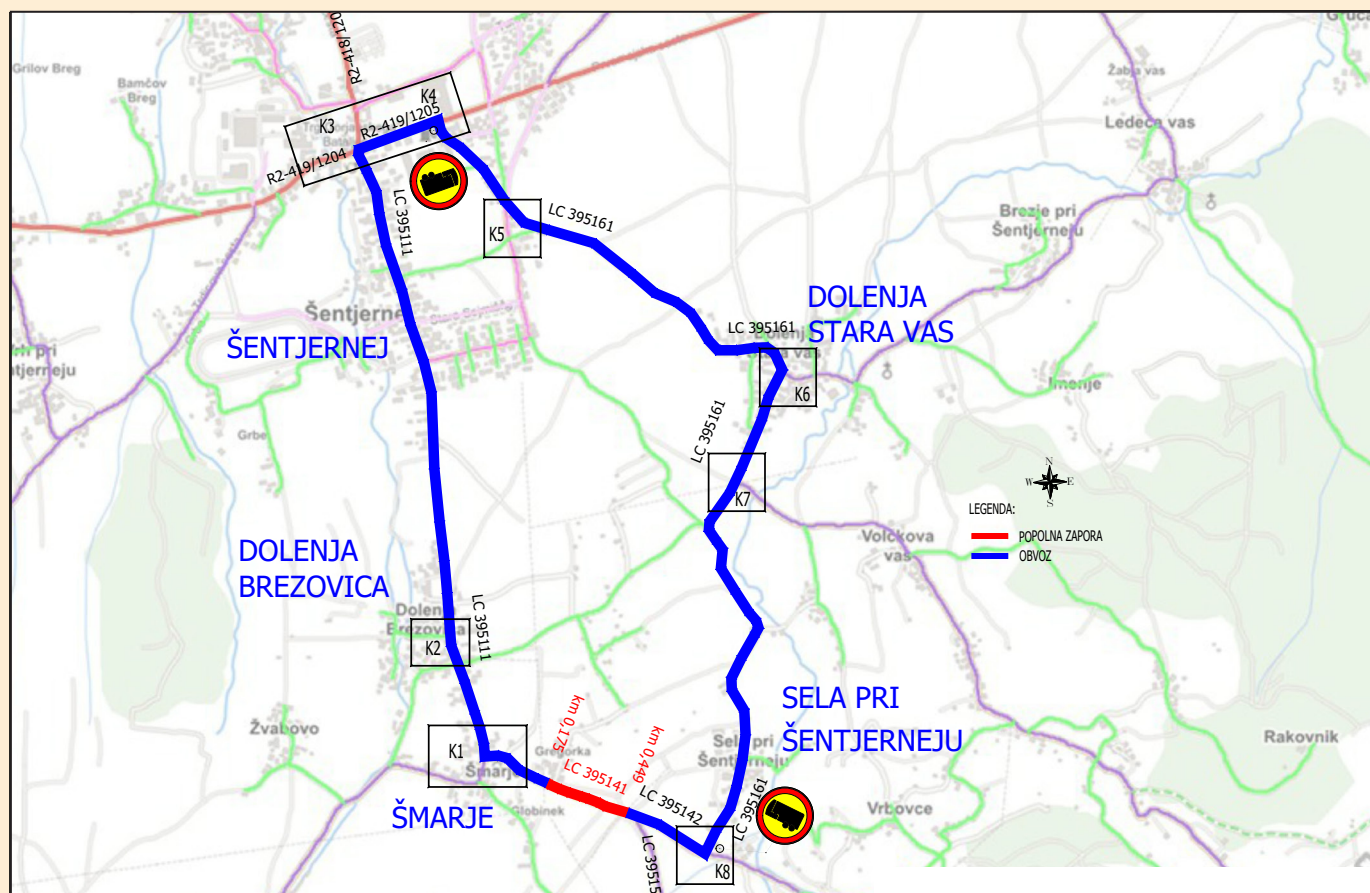
urejen v letu 2016, v aktualnem naročilu pa bo odstranjen obstoječi poškodovani nasip, izvedeni bodo temelji ter zgrajen nov nasip, urejeno bo odvodnjavanje ter položen nov dvoslojni asfalt. Obstoječe vozišče lokalne ceste Šmarje–Pleterje je zelo slabo. Površina vozišča je lokalno razpokana s posameznimi

širokimi in mrežastimi razpokami, obrabljena in posedena. Z zaključeno investicijo se bo izboljšala prevoznost ceste, omogočeno bo lažje vzdrževanje navedenega odseka, odpravilo se bo poplavljanje nižje ležečih objektov ob večjih padavinah ter izboljšala splošna prometna varnost. ■

Obvestilo o popolni zapori lokalne ceste Šmarje–Pleterje

Občina Šentjernej obvešča, da bo CGP d. d., Ljubljanska cesta 36, 8000 Novo mesto, pričel z rekonstrukcijo lokalne ceste Šmarje–Pleterje, od dne 1. 7. 2020 do dne 1. 9. 2020, na cesti LC 395141 Šmarje–Sela pri Šentjerneju (v skupni dolžini 274 m). Zaradi vzpostavitve popolne zapore bo promet oviran. Obvoz bo v času popolne zapore urejen za vsa vozila, razen za priklopnike in polpriklopnike. Prosimo za strpnost in upoštevanje prometne signalizacije. ■

KDO SPREJEMA ODLOČITVE V OBČINSKEM SVETU?

V tokratni številki predstavljamo svetnico **MARJETKO RANGUS** iz Liste za celostni razvoj.

✎ SABINA JORDAN KOVAČIČ

📷 OSEBNI ARHIV MARJETKE RANGUS

Za svetnico je sedaj to drugi mandat v Občinskem svetu Občine Šentjernej. Vnovična izvolitev ji pomeni predvsem potrditev, da je v preteklem mandatu delala dobro in so ji občani potrdili še eno priložnost. Hkrati pa ji predstavlja še večjo odgovornost, saj se čuti dolžna to zaupanje upravičiti in potrditi s svojim delom. »Sem članica treh komisij občinskega sveta in se aktivno vključujem v vse razprave, posebej dejavna pa želim biti na širšem področju razvoja turizma in kulture, kjer tudi sicer delujem. Moja posebna skrb so tudi mlade družine in razvoj Šentjerneja v občino, ki je prijazna in privlačna za mlade, ki si ustvarjajo svoj dom.«

Z delom v prejšnjem mandatu je Rangusova delno zadovoljna, ne pa povsem. V svetniški skupini so zelo dobro sodelovali in od kolegov se je veliko naučila, imela pa se je tudi priložnost naučiti načina dela in pravil igre. Z realizacijo zastavljenih ciljev ni zadovoljna, saj meni, da so nekatere ključne pereče zadeve ostale skoraj povsem nedotaknjene. V tem mandatu pričakuje bolj ambiciozne in tudi razvojne projekte, boljše komunikacijo med svetniki in več politične volje za sprejemanje pomembnih in odgovornih odločitev.

Po mnenju svetnice je zagotovo ena od tem, ki jih mora občina nasloviti kot primarno, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, z rešitvami na tem področju pa se bodo odprle možnosti za reševanje tudi mnogih drugih povezanih zadev. Pomembni so tudi infrastrukturni projekti, kot je izgradnja obvoznice, popravilo cest, zelene energetske rešitve ter nasploh celostna prostorska ureditev občine in most v Mršči vasi.

Eno pomembnih odprtih zadev predstavlja skrb za starejše občane in občanke, tako na področju mobilnosti in socialnih storitev, kot tudi nege in dolgotrajnejše oskrbe. Nov zagon in vrednost je potrebno dati kulturnemu ustvarjanju in športnem razvoju. Urediti je potrebno razmerja na področju zaščite in varovanja pred požari in drugimi naravnimi nesrečami v občini. »Prizadevala si bom, da bomo našli rešitve, ki bodo mladim družinam olajševale obveznosti na področju varstva otrok, zagotavljale enako dostopen prevoz do šole, kvalitetno in varno preživljanje prostega časa, ukvarjanje s športom, kulturo idr. Prizadevala si bom za trajnostno razvijanje turizma na potencialih, ki so v Šentjerneju odlični, skupaj z označevanjem naravne in kulturne dediščine, spodbujanjem investicij in turistične ponudbe, razvojem produktov, podporo gostinstvu in turizmu skozi lokalne dobavne verige in vzpostavitev destinacijske strukture.« To so zelo dolgoročni projekti in večine od njih se ne da vzpostaviti v 4-letih mandata. Ob vsebinskih poudarkih je zagotovo pomembno, da bomo delali transparentno, obveščali javnost, pa tudi demokratično komunicirali med seboj in prevzemali odgovornost za besede in dejanja.

Marjetka Rangus z dvema fantičkoma in možem živi v Gorenjem Vrhpolju, po izobrazbi je dr. političnih znanosti, zaposlena na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru, kot visokošolska učiteljica, docentka za področje turizma. Zelo aktivna je tudi v Turističnem društvu Vrhpolje. Rada prebere kakšno knjigo, peče pecivo in jo mahne čez planke, domače ali tuje. ■

Nova hortikultura ureditev na pokopališču v Šentjerneju

✎ ANITA PETRIČ

📷 PETRA KLAVŽAR JAMNIK

Občina Šentjernej zaradi dotrajanosti obstoječe zasaditve na pokopališču v Šentjerneju v jesenskem času načrtuje novo hortikulturno zasaditev. Kot je bilo predvideno v projektni dokumentaciji že leta 1996, bo zasajena stebrasta tisa (*Taxus baccata* 'Fastigiata'). Hkrati bo občina tlakovala dostopni poti, ki vodita od parkirišča do poslovilne kapele. ■

Območno združenje RKS Novo mesto zbira sredstva

Občina Šentjernej že vsa leta sodeluje z Območnim združenjem RKS Novo mesto. Le-ta med drugim skrbi tudi za stisko ljudi, razdeljuje prehrambene pakete, tople obroke brezdomnim, pomaga pri nabavi šolskih potrebščin in še bi lahko naštevali. Dejstvo, ki ga ne moremo in ne smemo zanemariti je, da bo epidemija COVID-19, za katero ni znano kako dolgo bo trajala, pustila posledice na vseh področjih življenja ter poslabšala socialno varnost mnogih ljudi, ki so ali pa bodo zaprosili na njihovo pomoč.

V ta namen zbirajo sredstva, ki jih dobri ljudje in donatorji lahko nakažete na: **NASLOV: OZ RKS Novo mesto, Ulica Slavka Gruma 54a, 8000 Novo mesto**

TRR: SI56 0297 0025 9477 202, BIC banke: LJBA-SI2X

NAMEN: Sklad za pomoč ljudem v stiski – Covid-19

KODA NAMENA: CHAR

REFERENCA: 00-903002

V njihovem in v imenu Občine Šentjernej ter občanov pomoči potrebnim se vam za donacijo iskreno zahvaljujemo. ■

LETOVANJE OTROK NA DEBELEM RTIČU

Območno združenje RKS Novo mesto razpisuje zdravstveno letovanje za 115 otrok in za 70 socialno ogroženih otrok.

TERMINA STA:

1. 11. 7.-18. 7. / 2. 18. 7.-25. 7.

Za socialno letovanje imajo prednost otroci, katerih starši prejema DSP ali najnižje dohodke (do 450 evrov/družinskega člana), ki jih doka-

zujejo z veljavno odločbo o otroškem dodatku. Do zdravstvenega letovanja so upravičeni otroci, ki imajo v zadnjem letu do februarja tekega leta, v medicinski dokumentaciji zapise o večkratni hospitalizaciji ali so bili pogosteje bolni in imajo o tem dva ali več zapisov.

Prijave zbiramo do 1. 7. 2020 ali do zapolnitve mest:

- osebno na RKS OZ Novo mesto, Ulica Slavka Gruma 54a

- na elektronski naslov: letovanje.rknm@gmail.com
- tel. številka: 07 6 000 670
- info na spletni strani: novomesto.ozrk.si/nase_aktivnosti/letovanje_otrok_na_debelem_rticu/

Prispevek 40 eur je za oba letovanja enak nakažete in se nakaže ob prijavi. V primeru, da prispevka ne morejo plačati, pošljejo prošnjo za pomoč pri plačilu prispevka. ■

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA
Poveljnik Civilne zaščite

Spoštovani!

Zahvaljujem se vsem sodelujočim, ki ste kakorkoli prispevali k skupnemu cilju zajeziť širjenja koronavirusa, ki je povzročal pandemično in epidemično bolezen COVID-19. Zlasti se zahvaljujem pripadnikom enot Civilne zaščite in drugega operativnega sestava, funkcionarjem, javnim uslužbencem v državnih organih, na regijskem in lokalnem nivoju, posebej zaposlenim v zdravstvu in v gospodarskih družbah, prostovoljcem, za izvajanje potrebne zaščite, reševanja in pomoči, kakor tudi za osnovno oskrbo ljudi z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami. Zahvaljujem se tudi vsem gospodarskim družbam in drugim organizacijam za donirana sredstva, zaščitno opremo in druge dobrine. Prav vsak je prispeval k dosegu skupnega cilja, to je zmanjšanje ogrožanja zdravja ljudi in njihovih življenj.

Z združenimi močmi smo zmogli zajeziť COVID-19.

Želim, da v prihodnje, za skupno dobro, vsak poskrbi za sebe in svoje bližnje, tako v domačem, kakor tudi v delovnem okolju, da bomo ob morebitnem naslednjem valu koronavirusa ali drugače poimenovanega podobnega sovražnika, odreagirali še bolje.

Vem, da tudi v prihodnje lahko računam na vas, zato še enkrat hvala vsem za sodelovanje in ostanite zdravi!

Srečko Šestan
POVELJNIK CZ-RS

MOBILNO ZBIRANJE NEDELUJOČIH IN ŠE DELUJOČIH STARIH APARATOV V NOVEM MESTU Z OKOLICO

22. junij 2020
8h-10h: Žužemberk, parkirišče na Grajskem trgu / 11h-13h: Dolenjske Toplice, parkirišče pri OŠ Dolenjske Toplice / 14h-16h: Straža, parkirišče pri OŠ Vavta vas

23. junij 2020
8h-10h: Mirna Peč, parkirišče pri OŠ Toneta Pavčka / 11h-13h: Šmarješke Toplice, pri gasilskem domu Šmarjeta / 14h-16h: Škocjan, pri gasilskem domu Škocjan

24. junij 2020
8h-10h: Otočec, pri gasilskem domu Otočec / 11h-13h: Šentjernej, pri gasilskem domu Šentjernej / 14h-16h: Stopiče, pri OŠ Stopiče

KAJ LAHKO BREZPLAČNO ODDATE:

- Odpadno električno in elektronsko opremo: štedilnike, pralne stroje, hladilnike, računalnike, pečice, mikrovalovne pečice, el. igrače, el. orodje, televizorje, radie, monitorje, male aparate, sijalke in baterije. **Vsa bo odšla v reciklažo.**
- Imate doma star in še delujoč aparat ali aparat potreben manjšega popravila? Tudi tega nam prinesite in predali ga bomo v ponovno uporabo!

Na to nas ob oddaji opozorite!

ORGANIZATOR: ZEOS, d.o.o. v sklopu Life projekta Gospodarjenje z e-odpadki in Komunala Novo mesto, d.o.o.

SOFINANCERJI: Evropska komisija in Ministrstvo za okolje in prostor RS

DODATNE INFORMACIJE: Urša Dolinšek
T: 01 235 52 55 / E: urska.dolinsek@zeos.si /
W: e-odpadki.zeos.si in www.stariaparati.si

VABLJENI! HVALA, KER E-CIKLIRATE SKUPAJ Z NAMI!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

V junjski številki glasila vam predstavljamo ČISTILNI SERVIS DANICA METELKO s. p.

PODJETJE Z 20-LETNIMI IZKUŠNjami

Podjetje **DANICA METELKO s. p.** je bilo ustanovljeno leta 2000 v Šentjernej. Letos praznuje 20-letnico delovanja na področju čiščenja in vzdrževanja tako poslovnih in proizvodnih kot tudi bivalnih objektov.

✎ ANITA PETRIČ

📷 ARHIV DANICA METELKO S. P., ANITA PETRIČ & SHUTTERSTOCK

Čestitamo vam za 20-letnico delovanja in vas sprašujemo kakšni so bili vaši začetki in zakaj ste se odločili za tovrstno dejavnost? Ste se podjetništva lotili načrtno (poslovni načrt; analiza panoge, konkurence) ali je bila to spontana odločitev?

Tako kot pri veliko drugih primerih v naši občini, sva bila po stečaju Iskre, kjer sva bila prej oba zaposlena, prisiljena iskati neko rešitev. Tako je počasi postala dejavnost, ki sva jo v začetku jemala kot začasno, honorarno delo, resna zadeva. Sam začetek je bil zelo naporen. Veliko napornega fizičnega dela, skrbi, nepres-

panih noči in prebijanja iz dneva v dan. Ko pogledamo nazaj, se sprašujemo, kako smo vse to zmogli. Vendar tudi danes ni veliko drugače. Smo malo starejši, imamo veliko več izkušenj, skrbi in neprespanih noči pa nič manj. Še posebej sedaj, v času epidemije s COVID-19 in v prihajajoči gospodarski krizi, ki nas bo vse bolj ali manj prizadela.

Kako bi opisali vašo dejavnost? Katere so storitve, ki jih vse opravljate?

Verjamemo, da je delovno in bivalno okolje zelo pomembno, tako za človekovo fizično in psihično zdravje. Neposredno pa vpliva tudi na uspešnost dela. Zato smo vam skozi vse leto na razpolago mi, ki pri svojem delu uporabljamo sodobne tehnične postopke, sodobne pripomočke in čistila ter izurjeno in izkušeno ekipo delavcev. Že od samega začetka smo se osredotočili na generalna specialna čiščenja po celotni Sloveniji. Le-ta zajemajo predvsem strojna čiščenja raznih vrst tal, talnih oblog in oblazinjenega pohištva, čiščenje steklenih površin, fasad, senčil in stropov. Generalno čistimo celotne objekte pred tehničnimi prevzemi, otvoritvami ter inšpekcijskimi pregledi. Naša specializacija so čiščenja visečih stropov, vmesnih prostorov in prezračevalnih kanalov, nosilnih konstrukcij stropov, luči in ostalih napeljav, tehničnih etaž in klimatov v industrijskih

objektih, trgovskih centrih, športnih dvoranh in drugo.

Koliko imate zaposlenih? Ali je v delo vpeti tudi vaša družina?

Trenutno nas je v podjetju redno zaposlenih od 8 do 10. Ob večjih količinah naročenega dela pa si pomagamo tudi s študenti preko študentskega servisa. V delovanje našega podjetja je vpeta celotna družina. Tako midva kot tudi najina otroka, ki se že vestno vpeljujeta v delo in nama stojita ob strani.

Kaj je ključ do uspeha v vaši panogi?

Naš način dela je takšen, da si vedno vsako delovišče podrobneje ogledamo, se posvetujemo z naročnikom in kar se da hitro poiščemo skupno rešitev. Storitve izvedemo kvalitetno, v dogovorjenem roku, ter v popolno zadovoljstvo naših naročnikov. Držimo se dogovorjenega in smo hitro odzivni.

Poleg rednih in generalnih čiščenj opravljate tudi industrijska čiščenja. Na vaši spletni strani si lahko ogledamo tudi rezultate vašega dela. Ali je industrijsko čiščenje zahtevnejše in kako poteka?

Industrijska čiščenja so zahtevna, predvsem zato, ker se moramo vsakemu naročniku prilagajati glede na to kakšna dejavnost in pro-

Danica in Aleš Metelko.

izvodnja se pri njih opravlja. Temu primerno moramo izbrati ustrezne tehnološke postopke čiščenja in tudi sam čas izvedbe čiščenja. Vse storitve morajo biti opravljene kvalitetno in pa v roku v katerem so bile predvidene. Le tako lahko naročnik nemoteno po opravljenem generalnem čiščenju nadaljuje svojo dejavnost oz. proizvodnjo.

Zakaj se stranke odločijo za vas? V čem ste drugačni, ali se podjetja zavedajo pomena čistoče delovnega okolja za počutje, zdravje in storilnost zaposlenih?

Poleg vsega navedenega se stranke velikokrat odločajo za nas tudi zaradi različnih vrst posebnih in inovativnih storitev, ki jih ne more opravljati vsak čistilni servis.

Podjetja se več ali manj zavedajo pomena čistoče delovnega okolja za počutje, zdravje in storilnost zaposlenih, vendar žal vse prevečkrat gledajo na to samo kot dodaten strošek poslovanja, še posebej v raznih kriznih obdobjih, kakršno je sedanje.

Nepoznavalec bi menil, da poznavanje čistilnih tehnologij ni prav zapleteno, pa vendar ni tako enostavno. Zagotovo se pri čiščenju srečujete z vrsto specifičnih zahtev in materialov. Kakšna znanja vse potrebujete (zagotovo poznavanje materialov, da lahko pravilno izberete primerno čistilno sredstvo)? Ali obstajajo na to temo tudi izobraževanja?

Na splošno velja stereotip, da je čiščenje lažje in manj vredno delo, ki ga lahko opravlja skoraj vsak brez kakršnega koli izobraževanja. Vendar temu ni tako. Gre za specifično in zahtevno delo, kjer je potrebno upoštevati vse postopke in znati delati s primernim in predpisanim materialom, čistilnimi pripomočki in stroji. Prav tako je potrebno poznavanje novih materialov, ki se uporabljajo pri opremljanju raznih objektov, da lahko pravilno izberemo čistilno sredstvo in postopek čiščenja. Da lahko glede na umazanijo izberemo pravo čistilo, je potrebno tudi poznavanje osnov kemije. Udeležujemo se sejemskih aktivnosti in posodabljammo znanja in postopke o čiščenju. Med drugim se redno udeležujemo sejma v Amsterdamu na Nizozemskem ter v Veroni v Italiji, in poizkušamo uvesti čim več novosti s tega področja v naše okolje. Seveda pa največ znanja prinesejo naše dolgoletne izkušnje.

Ali se storitve čistilne stroke razvijajo v smer čim manjše uporabe kemičnih sredstev in vode? Vemo namreč, da stranski učinki kemičnih spojin vplivajo na počutje, delovno storilnost in zdravje zaposlenih. In seveda tudi zdravje čistilcev, ki imajo z njimi opravka vsak dan.

Na področju čiščenja se uporablja čedalje več čistil, ki ne vsebujejo škodljivih snovi za ljudi in ne obremenjujejo okolja. Sami postopki čišče-

Blaž in Senad pri delu.

Primer čiščenja s suho paro po požaru.

Čiščenje in zaščitni premaz talnih površin.

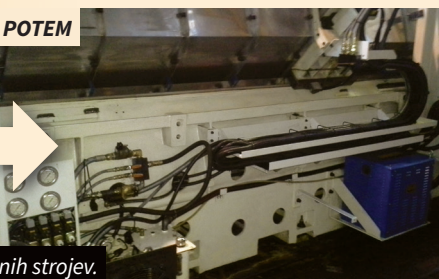
Čiščenje steklenega nadstreška.

Čiščenje, odstranjevanje rje in poliranje kovinskih površin.

Čiščenje in razmaščevanje s suho paro obdelovalnih strojev.

»Delovno in bivalno okolje je zelo pomembno, tako za človekovo fizično in psihično zdravje.«

nja gredo v smer, da bi bila čim manjša poraba kemičnih sredstev in vode. Eden izmed takih postopkov industrijskega čiščenja, razmaščevanja in razkuževanja objektov in prostorov, je čiščenje s suho paro do temperature 190 stopinj. Prednosti čiščenja s suho paro so predvsem minimalna poraba vode in kemičnih sredstev, minimalno škropljenje in s tem onesnaževanje okolice ter predvsem velika sposobnost čiščenja, razmaščevanja in razkuževanja brez uporabe dezinfekcijskih sredstev. Opisano storitev opravljamo tudi v našem podjetju.

Kako je potekalo vaše delo v času razglashene epidemije s COVID-19?

V času epidemije s COVID-19 smo poizkušali opravljati naše storitve čim bolj normalno v dogovoru z našimi naročniki, seveda ob uporabi vseh razpoložljivih zaščitnih sredstev in predpisanih postopkov. Prav tako smo naročnikom nudili razkuževanje delovnih in ostalih površin v njihovih proizvodnih prostorih z ustreznimi razkužili.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

V prihodnosti si želimo razvijati nove tehnologije čiščenja, ki prihajajo. Biti vedno v koraku s časom in vse to prenesti v okolje v katerem delujemo in živimo. Želimo si nadaljnega dobrega sodelovanja z obstoječimi in novimi naročniki naših storitev. Največje zadovoljstvo je vsekakor delati s stranko za katero veš, da je zadovoljna s tabo. Da zna ceniti in se veseli našega dela ter ti pri tem popolnoma zaupa. ■

ZMAGA NA FESTIVALU MODRE FRANKINJE

SABINA JORDAN KOVAČIČ

PAVEL PERC, *Dolenjski list* & OSEBNI ARHIV KARLOVČEK D. O. O.

Leta 2011 je bil pod vodstvom KŠTM Sevnica na gradu Sevnica organiziran 1. Festival modre frankinje. Festival, ki od takrat naprej poteka vsako leto, je največja promocijsko in strokovno-izobraževalna ter hkrati tudi kulturna prireditev, posvečena modri frankinji. Letošnji, že 10. zapored, je potekal v začetku junija. Ocenjevanje modrih frankinj je izvedla osem članska mednarodna komisija, ki je ocenila 87 vzorcev modrih frankinj v petih kategorijah (1. letnik 2019, 2. starejši letniki in barrique, 3. rose, 4. penine in 5. predikati po mednarodno uveljavljenem 100-točkovnem sistemu ocenjevanja).

V kategoriji MODRA FRANKINJA – ROSE je zmagal rose, ki so ga pridelali na kmetiji Karlovček. ■

Nejc Rumpret je za družbo Karlovček v Šentjernej odnesel zmago za rose.

ZELENA EKIPA ZASADILA GREDICE

ANITA PETRIČ

EMIL TURK

V prejšnji številki smo vam predstavili delo zelene ekipe, tokrat pa vam predstavljamo še nekaj foto utrinkov. ■

ter Dekleva, bas kitara: Dejan Slak, klaviature: Dejan Slak, Igor Ilič, kitare: Peter Dekleva, snemanje in montaža videospota: Maj Valerij. ■

Sladki greh za zaljubljene: ŠENTJERNEJSKA PEVKA NINETTE Z NOVIM SINGLOM!

ANJA PAVLIN

Šentjernejska pevka Nina Radkovič, ki zdaj ustvarja pod umetniškim imenom Ninette in avtor njene nove skladbe Gušti, sta odrskih desk dobro vajena – tako vsak zase kot tudi skupaj. Na Guštijevih koncertih Nina prevzame ženski del vokalov.

Sladki greh je z Ninette dobil še slajšo podobo. Kdo lovi koga, si lahko pogledate v novem videospotu!

Skladba je izšla pri novi, butični produkcijski hiši in založbi Inja music records iz Novega mesta pod vodstvom producenta Igorja Iliča in glasbenice Anje Pavlin.

KDO LOVI?

Sladki greh je delovni naslov skladbe, ki ga glasbeniki kasneje običajno spremenijo, v tem primeru pa je ostal. Sladkost namreč pritiče Nininemu vokalu, naslov in Guštijevo besedilo pa sta navdahnila tudi videofilm. Videospot, ki je pravzaprav detektivska zgodba, v kateri šele na koncu ugotovimo, kdo opazuje koga in da v njej nista vpletena le dva. Kdo pravzaprav lovi koga?

DOLGE NOGE IZ ŠENTJERNEJA – GLASBA IN KONJI

Tako Gušti običajno napove Ninin prihod na oder. Nine pa ne odlikujeta le glas in stas, je tudi velika ljubiteljica konj. Doma, v Šentjernej, se ukvarjajo z rejo plemenskih kasaških konj. Kasaštvo je trenirala v srednji šoli, pove tudi, da na tekmah lahko doseže do 60 km na uro. Zdaj se je preusmerila v jahanje. Odklop od prehitrega življenja z njenim konjem Avatarjem ji veliko pomeni – v glasbi in konjih je našla svojo pot.

Miha Guštin – Gušti doda še, da se je za sodelovanje z Nino odločil ne samo zaradi njenih izjemnih vokalnih sposobnosti, ampak tudi zaradi tega, ker mu veliko pomeni to, da se je vedno odzvala povabilu na dobrodelne koncerte, ki sta jih imela skupaj – in ni jih bilo malo. Ker podpira njeno avtorsko pot, se je odločil, da ji pomaga s skladbo Sladki greh, ki je, kot bi ji bila pisana na kožo.

SLADKI GREH SO USTVARILI

Vokali: Nina Radkovič, besedilo in glasba: Miha Guštin Gušti, aranžma: Peter Dekleva, Igor Ilič, producent, mix: Igor Ilič, mastering: Darius van Helfteren, programing: Igor Ilič, Pe-

PRIZNANJE ZA GODBENIKE PIHALNEGA ORKESTRA OBČINE ŠENTJERNEJ

MARKO KALIN

TINA BOŽIČ

V soboto, 13. junija, je v Laškem potekal 27. zbor Zveze slovenskih godb, kjer smo člani Pihalnega orkestra Občine Šentjernej prejeli Priznanje za sodelovanje pri projektu »Leto bratov Avsenik 2019«, v okviru katerega smo aprila lani izvedli koncert z naslovom Avsenikove melodije. Priznanje je podelil predsednik zveze g. Boris Selko, v imenu celotnega društva pa sta ga prevzela naša člana Nace Gorenc in Tina Božič.

Praznovanje leta je bilo namenjeno obeležitvi 90. letnic rojstva Vilka in Slavka Avsenika ter širjenju prepoznavnosti Avsenikove glasbe, ki po kvaliteti sodi v sam svetovni vrh. Častni pokrovitelj projekta je bil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Takšni projekti so za nas dodatna vzpodbuda k soustvarjanju in širjenju slovenske kulture, zato si podobnih sodelovanj želimo tudi vnaprej. Zahvaljujemo se Zvezi slovenskih godb in g. Borisu Selku, predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju ter vsem ter vsem, ki ste sodelovali pri izvedbi lanskega koncerta Avsenikove melodije. ■

Nace Gorenc, član upravnega odbora POOŠ, ki je prevzel priznanje za sodelovanje.

ŠENTJERNEJSKI SKAVTI MED KARANTENO

VERONIKA SIMONČIČ

S kavti se radi družimo. Zelo radi se igramo in podimo po gozdovih – sploh pa skupaj. Ker pa so bili pretekli meseci taki kot so bili, smo se morali prilagoditi. Naša srečanja so se zredčila in omejila na družabna omrežja. Močno smo se pogrešali, prav tako pa nam je manjkalo raziskovanje narave in skupno učenje skavtskih veščin. Voditelji smo svoje skavte večkrat pozdravili (lahko ugotovite, kaj smo jim sporočili?) in jih spodbujali, da večšine preizkušajo tudi doma.

Bobri so med karanteno dobili hloed. Hlodi so naloge, ki jih naši najmlajši skavti dobivajo med skavtskim letom in preko katerih se učijo marljivosti in spretnosti. Vestno opravljeni hlodi služijo kot vstopnica za poletni tabor. V času velikonočnih praznikov so morali skupaj s starši pobarvati pirhe.

Volčičem je e-Čil (elektronski poštar) prinašal video posnetke starih volkov in cel bingo izgovorov, ki jih volčiči pridno opravljajo – med drugimi tudi kako zavezati najtrdnjši voz, kako na ognju pripraviti ravno prav zapečene hrenovke in povedati čim več o ustanovitelju skavtov.

Skavti v četah so delali večšinske izzive za osebno napredovanje – doma so se učili vozlov, različnih tipov ognjev ...

Popotniki so se skoraj vsak teden dobili na Zomumu. Vsakič je nekdo od mladih pripravil nek izziv ali igro. Med drugim smo skupaj spekli japonske palačinke, plesali jazz balet in naredili sladoled. Nazadnje smo intervjuvali kaplana Romana.

Konec maja bi morali cel konec tedna preživeti skupaj. Letošnji novinci bi odleteli za vratom ponosno nosili modro-zeleno-bele rutke. Na žalost bodo na to morali še malo počakati,

a bodo letošnje obljube zagotovo nekaj zelo posebnega, saj bodo v ožjem krogu v obsevu poletja na poletnih taborih, ko je skavtski duh še posebej močan!

To skavtsko leto je bilo nekaj posebnega, a

najboljši in najpomembnejši del šele prihaja – poletje! Začeli ga bomo s praznovanjem nove maše našega skavtskega brata Blaža, nadaljevali pa s tabori, ki se jih voditelji, verjamem pa, da tudi naši skavti, močno veselimo! ■

Najmlajši skavti bobri med karanteno.

srečanja na daljavo

Volčiči med karanteno.

Letni občni zbor Društva Šentjernejska konjenica

JANEZ KAVŠEK

EMIL TURK

Kot vsako leto, smo tudi letos pripravili redni letni občni zbor Društva Šentjernejska konjenica. Letos je bilo še bolj svečano, saj smo praznovali 20-letnico od ustanovitve našega društva.

Zbrali smo se v petek, 12. 6. 2020, v gasilskem domu v Orehovici. Članice in člani ter vse povabljene je v pozdravnem govoru pozdravil predsednik DŠK Janez Kavšek. Tako kot se spodobi smo po proceduri nadaljevali z občnim zborom, poročilom predsednika, blagajnika, nadzornega organa in disciplinske komisije. Vse predstavitve so bile tudi soglasno sprejete. Ker je bila to volilna skupščina, smo izbrali tudi novega predsednika, nov upravni odbor in ostale organe po statutu društva. Za predsednika je bil z večino glasov izvoljen Matej Jakše. Veseli smo tudi sprejema kar nekaj novih mladih članov, tako da nas je sedaj že preko 60. Na samem občnem zboru smo podrobno predstavili delovanje društva v preteklem letu – udeležba članov na več konjenicah, kakor tudi udeležba vpreg na raznih pohodih od Notranske, Dolenjske in ljubljanske regije. Posebno smo predstavili zelo odmevno prireditev v sklopu Jernejevega 2019, in sicer "100 kočij v Šentjerneju". Prireditev je zelo odmevala ne samo v okvirju Jernejevega, temveč širše po Sloveniji in tujini. Žal nas je na sklepnih prireditvi izdalo vreme, vendar kljub temu smo ponosni, da je prireditev, katerega še nikoli ni bila organizirala v Sloveniji, odlično uspela in bila velika promocija za našo občino. V sklopu občnega zbora smo podelili zaslužena priznanja našim bivšim predsednikom in ustanovnim članom. Zbora so se udeležili tudi naši zvesti podporniki, brez katerih bi tako prireditev težko izpeljali. S tega mesta vsem najiskrenejša zahvala ob nesebični pomoči. Za konec nas je pozdravil tudi gospod Jože Simončič, naš novi župan občine, ki nam je namenil spodbudne besede po še boljšem sodelovanju in pomoči naše občine pri podobnih prireditvah. Zbor smo zaključili z zakusko in prijetnim kramljanjem, s ciljem, da vsi pripomoremo k še večji prepoznavnosti naše občine in našega društva. Društvo Šentjernejska konjenica tudi letos pripravlja konjenico, in sicer 27. 9. 2020. Vljudo vabljeni. ■

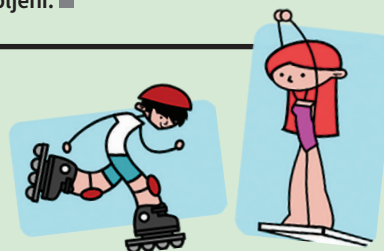

Z IGRO DO PLAVANJA

HOPLA, Športno kulturno društvo Šentjernej

Športno kulturno društvo Šentjernej

Plavanje otrok pomeni gibanje v vodi, z namenom razvijati psihomotorični razvoj otroka. Z igro dosežemo, da otroci uživajo v vsaki zahtevni vaji, kar je pomembno tudi za mentalni razvoj. Iz vsake vadbe odnesejo novo zgodbo, ki jim pomaga, da si lažje zapomnijo nove gibe. Otroci se na vadbi igrajo, razvijajo socializacijo in se predvsem naučijo skrbeti zase in za svoje stvari ter biti samostojni.

Cilj plavanja z igro ni, da otroci osvojijo vse plavalne tehnike kot v plavalni šoli, temveč je prilagoditev na vodo v tej meri, da se otrok ne boji v njej raziskovati, tudi če je globoka. Ni vse v pravih tehnikah, tukaj je cilj predvsem motorični razvoj, miselnost, razvijanje gibalnih sposobnosti, orientacija v prostoru, samostojnosti ter odgovornosti v vodi skozi igro. Otrok bo vodo vzljubil in šel z veseljem plavat z vami. Pokazali mu bomo kako se na spontan način v vodi gibati, sprostiti in igrati, kako potopiti glavo in na koncu celo telo ter kako lahko izkoristi zdravilne učinke vode. Kako uporabiti svojo plovnost, kako v vodo skočiti in kako voda v nosu ni noben problem.

Ker so otroci na vadbi sami, se bomo naučili skrbeti za svoje stvari, se preobleči, stuširati in počakati starše. Spodbujamo socializacijo in pozitivno tekmovalnost. Seveda pa je cilj tudi, da čim prej samostojno plavajo.

Program zajema prilagajanje na vodo, osvajanje plovnosti, gibanje nad in pod vodo. S počasnimi koraki otroka naučimo, da je strah pred vodo in plavanjem odveč, da se lahko sproščeno tudi potopi in se v vodi igra. Vodno okolje postane zanj prostor za razvijanje, ustvarjanje in navezovanje stikov.

Program se odvija v skupini od 26. 6. do 3. 7. 2020, od 17.00 do 19.00, na bazenu v Šmarjeških Toplicah. Namenjen je otrokom od tretjega leta dalje in zajema 10 ur. Za prijave pišite na hopla.sentjernej@gmail.com ali pokličite 041 993 134 (Irena).

Z igro do prvih korakov rolanja in kotalkanja

Rolanje je športna aktivnost, kompleksno gi-

banje, s katerim lahko dosežemo pozitivne učinke na telo, in postaja vse bolj popularna športna dejavnost pri otrocih in odraslih. Rolanje je sestavljeno iz akcij ravnotežja, koordinacije, gibljivosti, hitrosti in moči, ki jih lahko povežemo v ciklično gibanje. Prav te gibalne sposobnosti pa je potrebno razvijati že pri predšolskih otrocih, in sicer z izvajanjem elementarnih iger. Elementarne igre so igre, ki vključujejo elementarne oblike človekovega gibanja (hoja, tek, lazenje, skoki, plazenje, meti ...) z možnostjo prilagajanja pravil trenutni situaciji in potrebam. Pri vadbi otrok predstavlja najpomembnejše sredstvo za sproščen in neagresiven razvoj gibalnih sposobnosti ter pridobivanje gibalnih spretnosti. Še kako pomembno je, da s to športno dejavnostjo začnejo že mlajši otroci.

V Športno kulturnem društvu Hopla Šentjernej smo pripravili program namenjen otrokom za učenje rolanja in kotalkanja, ki ga bomo izvedli na igrišču na hipodromu v času od 22. 6. do 26. 6. 2020, od 17.30 do 18.45.

Za prijave pišite na hopla.sentjernej@gmail.com ali pokličite 041 993 134 (Irena). ■

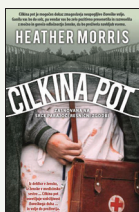
SABINA JORDAN KOVAČIČ

S KNJIŽNIH
POLIC**Faith Martin: UMOR V OXFORDSKEM KANALU**

Hillary Greene iz Oxforda je privlačna, izkušena policijska inšpektorica sredi štiridesetih. Delovanje policijske enote v dolini Temze ima v mezincu in predana ji je z vsem srcem, obenem pa ni slepa za njene napake. Med kolegi je priljubljena zaradi svojega zdravega odnosa do dela in sposobnosti. Znajde se pod drobnogledom notranje preiskave, kar pa je ne odvrne od njenega dela. Klobčič se začne razvijati z novico o sumljivi smrti neznanca v enem od oxfordskih kanalov. Hillary skrivnost razvozla skupaj s kolegi iz Velike hiše v Kidlingtonu.

Nina Mav Hrovat: POSLUH, JAZBEC GRE!

Jazbec je dan za dnem od jutra do večera pridno vadil vaje za pevsko tehniko in glas, kajti nadvse si je želel postati pevec. Gozdne živali pa so se zaradi njegovih vaj vse bolj pritoževale. Ježu so se zaradi jazbečevega petja začele sršiti bodice, lisici se je ježila dlaka in polž je bil ves čas zaprt v svoji hiši. Nekega dne so živali sklenile, da jazbecu izkopljejo jamo. A kdor drugemu jamo koplje ...

Heather Morris: CILKINA POT

Izpod peresa avtorice Tetovatorja iz Auschwitza prihaja nov roman, ki je zasnovan na resnični zgodbi o ljubezni in vzdržljivosti. Po pripovedovanju Laleta Sokolova, junaka prve knjige, je avtorica zapisala kruto zgodbo njegove rešiteljice Cecilie Klein – Cilke. Po vojni Cilko obtožijo, da je "spala s sovražnikom" in ji dosadijo kazen za kolaboracijo. Pošljejo jo na dolgo in naporno pot do sovjetskega taborišča Vorkuta v arktičnem krogu, kjer jo čaka več let prisilnega dela. To je bilo eno največjih in najbolj krutih taborišč v celotnem sistemu gulagov. Nedolžna Cilka se sooči z novimi izzivi, ki so strahotno podobni tistim v Nemčiji. Cilka je pridna, se hitro uči, zato jo pod svoje okrilje vzame zdravnica Jelena Georgijevna, ki ji ponudi delo v bolnišnici. V taborišču so ženske izpostavljene izkoriščanju, krutosti grobih moških, zato si med seboj pomagajo, saj vedo, da bodo le skupaj vzdržale. Cilka se vedno žrtvuje za druge, posebno vez sklene z mlado, šestnajstletno Rusinjo Josie, ki ji nesebično in goreče pomaga.

MLADOST NA STOPNICAH

SABINA JORDAN KOVAČIČ

Že dobro desetletje v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto in njenih krajevnih knjižnicah bralce vabimo k sodelovanju v projektu bralna značka za odrasle. Naš namen in tudi namen bralne značke je spodbujanje bralne kulture pri odraslih bralcih. S tem namenom vsako leto v branje ponujamo pestro paleto kakovostne domače in tuje literature različnih žanrov. Z letošnjim bralnim seznamom smo knjižničarji poskrbeli, da bodo kakovostne knjige našle pot do bralcev. Na seznam smo uvrstili 70 knjig – knjige mladih avtorjev, knjižne prvence in knjige, kjer so v ospredju mladi protagonisti, kajti letošnja rdeča nit je mladost na stopnicah. Do 4. januarja 2021 je potrebno prebrati najmanj pet knjig s priporočenega seznama, jih označiti v zgibanki in odgovoriti na najmanj tri vprašanja. Vabljeni na letošnje popotovanje v čas mladostništva. ■

2020 **BRALNA
ZNAČKA
ZA ODRASLE**POLETNI
DELOVNI ČAS

(1. julij–31. avgust 2020)

TOREK: 10.00–18.00**ČETRTEK:** 10.00–18.00**PETEK:** 8.00–15.00

tel. št.: 07 39 31 372

ROBERT JEVNIK – *umetnik, slikopleskar, ljubitelj narave*

Z UMETNOSTJO SE SPOGLEDUJE ŽE OD MALIH NOG

ROBERT JEVNIK – ROBI živi in ustvarja v Dolenji Stari vasi. Po končani osnovni šoli je šolanje nadaljeval na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Po služenju vojaškega roka se je zaposlil pri slikopleskarju, kjer je kar nekaj let pridno nabiral izkušnje. Umetnost ga je navduševala odkar pomni. Sedaj pa jo že nekaj časa uspešno in svobodno kombinira s slikopleskarstvom.

 SABINA JORDAN KOVAČIČ

 OSEBNI ARHIV ROBERTA JEVNIKA

Kdaj ste odkrili vašo umetniško žilico?

Že zelo zgodaj so me fascinirale risbe v pobarvankah ter enciklopedijah. Že v vrtcu sem si želel znati narisati svojo pobarvanko, razne junake iz risank, stripov ter mogočne galeje iz zgodovinskih in ostalih enciklopedij.

Kaj je glavni razlog, da ste se podali v svet umetnosti?

Glavni razlog je ravno ta, da sem si že pri petih letih izredno močno želel narisati pravega Indijanca na konju. Tako sem odkril, da lahko sam naredim fotografijo brez fotoaparata, kajti v mojem otroštvu je bil to zelo redek predmet pri ljudeh. Ker se mi pa ni bilo potrebno nikoli učiti za šolo, sem vsako minuto prostega časa izkoristil za risanje in slikanje. Kajti starejša sestra in brat sta se učila za skupno mizo, kjer sem po njima pobiral znanje in prerisal vse enciklopedije. Tako sem si pridobil zelo veliko dragocenega časa za tovrstno dejavnost.

Imate kakšnega vzornika, idola izmed vsem še kako dobro poznanih umetnikov iz zgodovine? Zakaj ravno on/-i?

Vzornikov je veliko, kajti vsak umetnik, ki se preživlja s tovrstno dejavnostjo, je na nek način že moj vzornik. Izmed znanih umetnikov jih pa tudi ni tako malo: Leonardo je idol anatomije živih bitij, Rembrandt s svojo igro svetlobe, kup Monetov z Groharjem v impresionizmu, Salvador Dali s svojimi izredno čistimi nenavadnimi slikami v nadrealizmu itd.

Kdaj ste prodali svojo prvo sliko? Nam lahko kaj več poveste o tem.

V 8. razredu osnovne šole sem imel svojo 1. samostojno razstavo na banki v Šentjerneju, kjer so moji pasteli očarali marsikaterega obiskovalca. Takrat si je eden od obiskovalcev zaželel tri pokrajine narejene s suhimi pasteli. Tako sem prvič dobil nekaj nagrade za prve prodane slike.

Kateri motivi prevladujejo v vašem ustvarjanju? Od kje črpate ideje za nastanek novega dela?

Vsak umetnik rad slika kar mu je všeč in lepo. Jaz imam rad naravo, živali in ženski spol, zato največkrat kombiniram vse na eni sliki. Ideje pobiram povsod in vsak trenutek, kajti za vsakim vogalom tega okroglega sveta stojijo ideje, le videti jih je potrebno.

Kaj za vas pomeni umetnost? Kako je z vplivom umetnika na družbo?

»Vzornikov je veliko, kajti vsak umetnik, ki se preživlja s tovrstno dejavnostjo, je na nek način že moj vzornik.«

Umetnost praktično pomeni vse. Je življenje, vera, kultura človeka in naroda. Zato ima umetnost največji vpliv na družbo oziroma narod, kajti ravno umetnost zaznamuje večji del zgodovine in je ključnega pomena pri razvoju združbe. Preko umetnosti se izražajo čustva, videnja in slišanja, uporablja se za razne propagande, zaznamuje kraje in mesta, vrhunec civilizacij.

Bi lahko izpostavili umetniško delo/-a, ki so vam najbolj pri srcu. Zakaj ravno to?

Najbolj pri srcu so mi ravno dela, ki izhajajo iz njega. Dela, ki so nastala pod vplivi raznih čustev, brez kakršnih koli časovnih in idejnih omejitev.

Imate kakšen poseben ritual in prostor kjer ustvarjate?

Najraje ustvarjam tam, kjer se najbolje počutim, v svoji bistveno premajhni sobi z nepogrešljivo kavico.

Podporni zid pri OŠ Bršljin.

Vemo, da ste aktivno sodelovali pri projektu »Poslikajmo sivino«. Nam lahko kaj več poveste o tem?

Vsepovsod nastaja čedalje več betona, ne le po mestih, temveč se širi tudi po podeželju. Zato se je Društvo Novo mesto odločilo za projekt Poslikajmo sivino. Tako bi vsaka betonska sivina lahko dobila svoj pomen in postala galerija na prostem, kjer se lahko ustvarjanja udeleži večje število ustvarjalcev. Že pred tem projektom sem poslikal svoj prvi veliki podporni zid v Dravogradu.

In tako so me povabili k sodelovanju tudi pri tem projektu. Prvi projekt, ki se je realiziral, je bil podporni zid na OŠ Bršljin. S Teo Skupek in

učenci osnovne šole smo tudi izpeljali ta projekt in spremenili sivino v »Vesolje znanja«. Naslednji projekt, ki so ga podprli, je bila kotlovnica na ulici Slavka Gruma v Novem mestu. Ta ogromna sivo-rjava stavba sedaj pripoveduje zgodbo, po vzoru Slavka Gruma in njegovega dramskega dela z naslovom Dogodek v mestu Gogi.

Kaj ustvarjate sedaj, če ni skrivnosti?

Sedaj so na vrsti na naše pridne čebelice, da dobijo lep prenovljen dom.

Ste vaša dela že kje razstavljali? Kje?

Svojo prvo in edino samostojno razstavo sem imel v 8. razredu osnovne šole. Kasneje sem pa samo sodeloval pri skupinski razstavi v Kulturnem centru Primoža Trubarja ter po starem mestnem jedru v Novem mestu, ko smo oživljali zapuščene in prazne izložbe.

Ali ste kdaj šteli, koliko del ste že naslikali?

Po mojem mnenju mora biti število že skoraj trimestno. Nikoli jih nisem štel. Je bil pa že

»Umetnost praktično pomeni vse. Je življenje, vera, kultura človeka in naroda. Zato ima umetnost največji vpliv na družbo oziroma narod, kajti ravno umetnost zaznamuje večji del zgodovine in je ključnega pomena pri razvoju združbe ...«

pred nastankom Facebooka album s 500 slikami prepoln fotografij mojih slik, pa nekaj toliko jih je še nastalo.

Vemo, da svojo umetnost zelo radi združite tudi s slikopleskarstvom ...

Ja, res je. Vsak prostor ima svoj pomen ali značaj, to pa lahko pričaramo z beljenjem in

po potrebi imam možnost vpletati tudi malo umetnosti in znanja. Tako lahko učencem glasbene šole pričaramo bolj prijetne stopnice, otrokom podarimo svoj igralni kotiček, iz dolgočasne stene naredimo slaščičarno ali vdihnemo sočutje v vežicah. Veliko je prostora, ki se lahko naredijo v nekaj posebnega in jaz bi rad to ljudem omogočil. ■

Kotlovnica na Ulici Slavka Gruma v Novem mestu.

Glasbeno stopnišče v dislociranem oddelku glasbene šole Marjana Kozine v Šentjernej.

Podporni zid v Dravogradu.

VALETA 2020

✍️ ALEKSANDRA IVANŠEK

📷 DREČNIK BERNARDKA & ALEKSANDRA IVANŠEK

» **T** eh devet let je bilo neverjetnih in nepozabnih in prav vsak je prispeval svoj košček k temu neverjetnemu mozaiku, ki ga danes končujemo in

se nam bo za vedno vtisnil globoko v srce.« Z naslednjimi besedami so letošnji devetošolci generacije 2011–2020 pozdravili vse prisotne na valeti, ki so jo v ponedeljek, 15. junija 2020, v Kulturnem centru Primoža Trubarja pripravili ob zaključku svojega šolanja.

Najprej so devetošolce pozdravili ravnatelj Osnovne šole Šentjerneje Aljoša Šip, ravnateljica Vrtca Čebelica iz Šentjerneja Ana Srpčič in župan Občine Šentjerneje Jože Simončič ter jim zaželeli veliko uspehov v njihovem nadaljnjem šolanju. Kulturni program so obogatili recitacije učencev, svojo ljubezen do plesa je z odlično plesno točko izrazila učenka 9. b razreda Špela Kuhar. Prepustili smo se lahko tudi odlični instrumentalni izvedbi pesmi Zemlja pleše, nadarjeni mladi komiki pa so med kulturnim programom s svojimi komičnimi vložki ves čas skrbeli za dobro voljo v dvorani. V zadnjem delu programa nas je s pesmimi Voda in Čas v rokovski vode odpeljala mlada rokavska zasedba DeBeat iz Šentjerneja, katere član je tudi devetošolec Nik Švalj Pleskovič, ki v skupini igra bobne. Posebna pohvala gre številnim nadarjenim

posameznikom iz 9. a in 9. b, ki so v devetih letih šolanja večkrat odlično zastopali našo šolo tako na športnem, glasbenem, likovnem in literarnem področju ter se s svojimi izvirnimi idejami, kreativnimi izdelki in neverjetnimi dosežki zapisali v zgodovino Osnovne šole Šentjerneje. Nagrade ravnatelja in učiteljskega zbora jim je podelil ravnatelj Osnovne šole Šentjerneje Aljoša Šip skupaj z razredničarkama Silvijo Švelc in Tadejo Strmole.

Pravijo, da so spomini večni. Zapisani so globoko v naših mislih in na različne načine lahko privrejo na dan kot vulkan. Tudi letošnji devetošolci so ob zaključku svojega šolanja odprli svojo kroniko in skupaj z nami podoživeli prijetne in manj prijetne trenutke iz časa njihovega devetletnega šolanja. Mnogi njihovi spomini so nas očarali, spet drugi so nas nasmejali ali nam zvalili solze v oči. Da so res odrasli ter se pogumno in odgovorno podajajo v nov, njim neznan svet, pa smo se zavedeli šele, ko so se nam

predstavili in nam zaupali, kakšna bo njihova nadaljnja poklicna pot.

Kljub temu da je bilo prestopno leto, v katerem so zaključili svoje šolanje, drugačno od preostalih in so bili zaradi številnih ukrepov, omejitev in šolanja na daljavo prikrajšani za nekatere prijetne skupne trenutke in radosti, bodo v njihovih srcih vseeno ostali spomini na to, kar so delili drug z drugim in skupaj z nami. Nič ni večno, a tisto, kar je nekaj posebnega, traja celo življenje. ■

VRTIČKARJI SPOROČAJO

Otroci iz skupine RUMENE ŽOGE: VESELO IN ODGOVORNO NAZAJ V VRTEC

✍️ 📷 MILENA VIDE & ANDREJA PERŠE

TIT: "Ko nismo smeli v vrtec, je bilo nekaj časa lepo, potem pa sem že pogrešal vrtec in prijatelje / ko sem bil doma, nisem mogel k babici in dedku v Mrzlavo vas."

LOVRO: "Jaz sem pa pogrešal dedka z Gorenjske, pogrešal sem tudi vaju in otroke."

MEDEJA: "Da ne bomo zboleli, si moramo roke umivati, starši in ve pa še razkužiti, najbolj sem vesela, da imamo igrače in prijateljice ter da skupaj hodimo na sprehode."

TOBIAS NOE: "Sedeti moramo narazen in ne skupaj."

EVA: "Ko gremo na stranišče, ne smemo kljuke prijemati, vrata imamo odprta / moja mami je medicinska sestra, ko pride domov, se najprej

preobleče in šele potem se stisnem k njej."

SOFIJA: "Ko pridemo iz vrtca domov, se umijemo in preoblečemo ..."

OŽBEJ: "Ne družimo se z drugimi skupinami."

LUKA: "Da se igramo."

GAŠPER: "Najbolj sem pogrešal Luko in Tita." ■

PONOVNO V VRTCU ...

IRENA ZUPANČIČ

Vračanje otrok po koronavirusu v skupino Regratove lučke ni predstavljalo težav. Otroci so bili ponovnega stika in druženja z vrstniki in prijatelji veseli. Pomembno se nam zdi, da smo si vzeli dovolj časa za pogovor z njimi, jih spodbudili, da govorijo o svojih mislih, občutkih in izkušnjah. Na prepričljiv način smo

otrokom predstavili aktualno temo, zakaj je pomembno umivanje rok. Skupaj z otroki smo izvedli poskus s poprom in milom, ki smo ga poimenovali prestrašeni poper. Na ta način smo otrokom predstavili, kako se bacili in umazanja bojijo mila ter da pravilno umivanje rok traja toliko časa, da si 2-krat zapojemo pesmico vse najboljše. V zgodbi o hudobnem ZMAJU KORONARJU smo spoznali, da ljudje lahko s skupnimi močmi premagamo zlobni

virus. Zanimivo je bilo opazovati risbe otrok, ki so razkrivale kako si predstavljajo Koronarja. Ker pa se zavedamo, da je ozaveščanje in usmerjanje predšolskih otrok v zdrav življenjski slog pomembno, smo veliko časa preživeli na prostem. V vrtcu smo spodbujali in izvajali gibanje v naravi in na prostem, kjer smo raziskovali okolje v katerem živimo, se aktivno učili in pozornost namenili gibalnim dejavnostim. ■

BESEDA OBČANOV

PRAZNIK PRVEGA SVETEGA OBHAJILA 2020

ANTON TRPIN

SIMON HOČEVAR - MEGAFOTO & EMIL TURK

Letošnji praznik prvega svetega obhajila je imel svoje posebnosti. Prvič zato, ker smo ga praznovali mesec kasneje kot običajno. Po navadi smo praznovali v maju. Letos pa zaradi koronavirusa tega ni bilo mogoče izvesti. Tokrat pa je bila nedelja, 14. junija pravšnja in je v celoti potekalo zelo lepo. Druga zanimivost je bila ta, da so si vsi starši, ki so spremljali svoje otroke, nadeli obrazne maske, kot je predpisano. To je bil zelo zanimiv pogled na zasedeno cerkev. To bo tudi zgodovinska slika za starše in otroke. Tretja značilnost je bila podoba vinske trte. To je najbolj svetopisemska podoba – evangelija. Sam Jezus pravi: »Jaz sem trta, vi mladike.« V tem duhu je potekala vsa slovesnost. Župnik,

ki je vodil celotni dogodek, je po skupni pesmi, »Jezus ti si vinska trta, mi mladike tvoje smo«, nagovoril starše, da ljubeče in skrbno negujejo te mladike – otroke, skozi življenje. Poudaril je misel, da so dobro vzgojeni otroci najboljša pokojnina na stara leta. Zanimivost je tudi ta, da so pristopili kar trije pari dvojčkov: Žagar, Mlakar in Franko – dva fanta, dve deklici, fant in deklica. Po končanem obredu so slavljenji prejeli še lepo oblikovan list trte s svojim imenom in spominsko darilo s posvetilom (mašno knjižico in rožni venec). Na koncu je potekalo še skupinsko slikanje. Ker je bilo 74 prvoobhajancev, smo se slikali v dveh skupinah – posebej deklice in posebej dečki. Vsi pa so bili »uniformirani« v lepe, preproste in elegantne obleke. Kljub veliki negotovosti v pripravi, ker nismo vedeli kakšna bo situacija glede zbiranja. Vprašanje je bilo tudi kako izpeljati

praznovanje v teh okoliščinah. Ali prestaviti na jesen ali v dveh, treh delih in podobno ... In končno se je lepo rešilo in še vreme je bilo naklonjeno. Po občutju vseh družin so bili zelo zadovoljni. Po tem dogodku so odhajali srečni na skupna praznična kosila. Zanimivo je, da so se mnogi odločili praznovati kar doma. Naj vse te družine spremljajo lepi spomini na ta dogodek in božji blagoslov. ■

FRANKO BLAŽ, NOVOMAŠNIK

ANTON TRPIN

ARHIV ŽUPNIJE ŠENTJERNEJ

V matični krstni knjigi je za Blaža zapisano: rojen 23. marca 1992, v Novem mestu, sveti krst je prejel 29. novembra 1992 v župnijski cerkvi v Šentjerneju, ki ga je podelil Tomaž Prelovšek, kaplan. Njuna starša oče Jože in mama Alojzija, rojena Žabkar, ki sta se razveselila sina Blaža in se je pridružil sestri Maji. Prvo sveto obhajilo je prejel 13. maja 2001, prav tako v domači cerkvi in sveto birmo 8. oktobra 2006, tudi v isti cerkvi. V krstni knjigi je zapisan prejem diakonata, ki ga je prejel po novomeškem škofu msgr. Andreju Glavanu 25. junija 2019 v Šentjerneju ter red prezbiterata 29. junija 2020 v stolni cerkvi v Novem mestu.

Štiri razrede osnovne šole je obiskoval v Orehovici, nato nadaljeval v Šentjerneju. Po končani osnovni šoli se je vpisal na biotehniško gimnazijo na Centru biotehnik in turizma v Novem mestu. Nato je šel v Ljubljano, kjer je študiral na Biotehniški fakulteti, bival pa v domu Vincencij na Taboru. Tu se je rodila odločitev za duhovništvo (morda njegovo pismo).

Vpisal se je na Teološko fakulteto v Ljubljani in stopil v semenišče, kjer je dokončal dva letnika bogoslovja. Nato ga je škof poslal na študij v Rim. To je na kratko Blažev curriculum vitae. Novomašniško geslo: **Tvoja volja**. To geslo vsebuje veliko skrivnost. To je sicer za vsakega

kristjana načelo, da bi spolnjeval Božjo voljo. Vendar je to zelo težko. V življenju se soočamo s težavo v spoznavanju božje volje konkretno. V konkretnih razmerah je včasih težko prepoznati kaj je božja volja. Še posebno takrat, ko človeku nekaj ne diši, da bi moral storiti ali se odločiti, je to zelo težko. In takrat reči, »je že taka božja/Tvoja/volja«. To je pot svetništva. Je pa to krščanska in duhovniška drža. Le taka drža rodi potem lepe in bogate sadove. Za to pa je potrebna visoka stopnja duhovne zrelosti, molitve in globoke vere. V duhovniškem življenju pa je še posebno težko, ko se ta volja (božja) kaže po škofu. V pokorščini, ki jo duhovnik obljubi škofu ob posvečenju, je vključena tudi ta obljuba. Tukaj se izkaže velikodušnost in pripravljenost služenja Bogu in ljudem. Še posebno takrat, ko gre za določene službe v Cerkvi ali premestitve duhovnikov. Blaž, želim ti, da bi se to geslo kar najbolj ureničevalo v tvojem vsakdanjem duhovniškem življenju.

Blaž je bil vedno odprt in srčen človek do bližnjega. To je pokazal tudi v pripravljenosti dela v župniji. Odlično je urejeval župnijsko pisarno, sestavil dovršen župnijski Inventar. Bil je sposoben voditelj oratorijev in sodeloval in vodil skavte. Vse to, je bila dobra šola in priprava na duhovništvo. Prepričan sem, da mu bo to v veliko pomoč pri njegovem delu. Tudi za vse to Blaž, hvala TI!

Blaža je škof poslal na študij v Rim. Z močno voljo, zavzetostjo in učenjem jezikov se je

»zagrizel« v študij in uspel je. Tako je uspešno dokončal teološki študij v Rimu in ga bo v jeseni nadaljeval prav tam. Blaž, bodi uspešen in ostani še vedno naš Blaž!

Leto dni je deloval kot diakon v Trebnjem, kjer si je nabiral izkušnje za svoje prihodnje duhovniško delo. Danes je med nami kot posvečen duhovnik.

Blaž! Naj tvoje posvečene roke blagoslovijo tvoje domače, tvoje prijatelje v domovini in tujini, naj izprosijo dušnega in telesnega zdravja vsem tvojim vaščanom Vrhpoljcem. Predvsem pa naj s tvoje sklenjene roke k molitvi izprosijo novih duhovnih poklicev. Bodi srečen, pokončen in dober duhovnik! ■

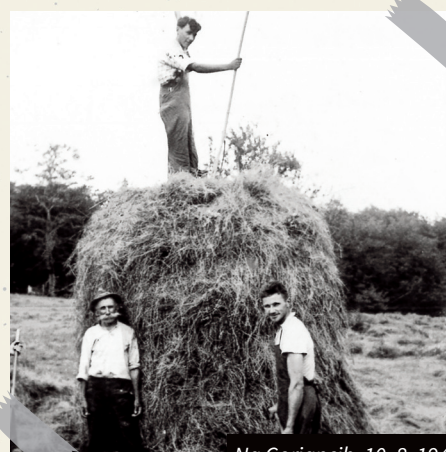
Gorjanske košenice v preteklosti

JANEZ KUHELJ

Gorjanske košenice so s svojo markantnostjo v preteklosti vzbujale veliko zanimanje ljudi. Zato se ni čuditi, da so v današnjem času priljubljene pohodne destinacije do Miklavža in Trdinovega vrha. Rad se spominjam starejših ljudi, ki so poleg dela tudi ob cerkvenih praznikih obiskovali ta poraščeni dolenski vrh, ki s svojimi rožicami in zdravilnimi vsebinami vliva upanje v lepšo in zdravo prihodnost.

Pa vendar je moj namen v tem prispevku omeniti gospodarski pomen košenic. Bivši lastniki košenic, ki so prihajali izpod gorjanskih vasi, so jih še pred 2. svetovno vojno zaradi gospodarskih potreb tudi izkoriščali, saj so bili tako rekoč zgodovinsko povezani. Te košenice so enkrat na leto pokosili, posušili in seno zdevali v velike kopice (kopče). To delo so običajno opravili v avgustu – v treh dneh bivanja na Gorjancih. Prenočevali so v naravi, vodo pa so dobili v Gorjanskem jezeru – IZAR-ju. Obiskovali so tudi znane gostilničarja pri Miklavžu, Hudoklinovega Nacka, ki jim je s svojimi šalami popestril večere. To večerno veseljačenje je bilo povezano tudi s pesmijo. Rad bi predstavil tudi fotografije. Te so nastale pred drugo svetovno vojno in prikazujejo delovno skupino pri malici ob košnji. Oba kosca, starejši Franc Bratkovič – Gajski in Franc Vodeničar, sta iz Cerovega Loga skupaj s svojima najbližjima. Druga fotografija prikazuje moško skupino družine Bratkovič – Gajske, očeta Franca in sinova Franceta in Jerneja pri zdeva-

Na Gorjancih, 10. 8. 1940.

nju sena v kopico (kopča). Te kopče so kasneje na t. i. »smukah« po gozdnih poteh spravljali v dolino na svoje domove. Po 2. svetovni vojni so že nekaj časa na ta način opravljali košnjo, sušili in postavljali v kopče. Mlajši nasledniki, zaradi boljših gospodarskih razmer, teh del niso opravljali v takem pristnem krajinskem dogajanju. Danes, večinoma domačini, uporabijo del svojega dopusta za bivanje na Gorjancih in uživajo v zdravem in prijetnem okolju. ■

ZA VSAKOGAR NEKAJ

 Nasvete zbral: ANTON CVELBAR

Ne sadi in ne sej stročnic, kakor fižol in grah, v tako zemljo, ki si jo ravnokar pognojil s hlevskim gnojem, ker drugače te rastline rastejo le k višku, nastavlajo mnogo listja, a obrode malo. Zato je najbolje, če jih seješ v tako zemljo, ki je bila že poprej za kakšno drugo rastlino močno pognojena. Če pa je pusta, jo pognojimo s pepelom.

Proti ušem po listju vrtnih rož in drugih rastlin. Da je ta mrčes silno škodljiv rastlinam, ker jim pije sok in se strašno hitro množi, je dobro znano vrtnarjem in prijateljem raznih cvetic. Vedo tudi povedati, da je mnogo pripomočkov, ki nič ne pomagajo. Sledeče sredstvo je zanesljivo: Mrtva riba naj se pusti v skledi vode toliko časa, da voda prav smrdi. S to vodo naj se poškropi ušiva rastlina. Če se par dni zaporedoma to stori, se pomori mrčes brez škode rastlini.

Preden se vino pretaka, je dobro, da se sežge v kleti nekoliko žvepla, ker se z žveplenim dimom pomore vse škodljive glivice, ki bi dospele med pretakanjem z zrakom v vino. V ta namen naj se pred pretakanjem okna neprodušno zapro in razpoke zamaši. Vzamejo staro kozico napolnimo z žerjavico, postavimo na primerno mesto, da se kaj ne vžge in natrosimo na žerjavico nekoliko žvepla. Klet takoj zapustimo, in zapremo za dvanajst ur. Pred pretakanjem naj se okna in vrata odpro na stežaj, da se klet prezrači in začnemo s pretakanjem.

Cepilni vosek. Zmešaj in raztopi del rume-nega čebeljega voska, 2 dela smrekove smole, 1 del terpentina in nekoliko svinske masti. Ko se zmes nekoliko ohladi, jo zvaljaj na kamniti plošči v stožce.

Kako narediš tinkturo arnike? Arnikovo tinkturo narediš, če naližeš na 10 delov arniko-

vih cvetov, 30 delov arnikovih listov in 60 delov arnikovih korenin, 500 delov 68 % alkohola, pustiš tri dni stati in nato sprešaš.

Kako odpraviš kurje oko? Obeli in razsekaj nekaj česna v kašo ter ga naveži na kurje oko. Čez nekaj dni odstrani česen obenem s kurjim očesom. Ali: prereži debelo rozino, odstrani koščice in naveži na kurje oko, tako da leži prerezana stran na očesu. Če rozino vsak dan zamenjaš, se kurje oko po treh ali štirih dneh zlahka odstrani. ■

MOJA LJUBEZEN

*Tvoje oči so modre sanjave
in te so ta prave.
Imaš črne lase,
ki mi po jasmínu diše.
Tvoje srce mi ogreje glavo
in ne vem kaj se iz tega izcimilo bo.
Zato mi je lepa pomlad,
v kateri ti povem, da te imam rad.*

Matej Selko

ŽIVLJENJE

*V življenju vse se najde,
je trpljenje, a tudi to enkrat zajde.
Kakor si postiljaš, tako boš spal,
a glej, da preveč bremen si ne boš zadal.
Danes je hudo za zjokati, a nikar stokat,
že jutri nov lepši bo dan, s soncem obsjan.
Molitev ti pomaga, te sprosti,
ti dušo nahrani, kadar nikogar poleg ni.
In treba je iti naprej, ker ni preprek ni mej,
stopaj pokončno, ponosno in
življenje bo znosno.*

Vera Žabkar

PANDEMIJA – COVID-19

*Ljudje smo ogroženi,
nekaj nas napada iz zraka,
kot vojna se zdi ta človeštva napaka,
bliskovito po vsem svetu širi se virus corona,
življenje ustavlja panika,
na cestah vozil kolona.*

*Kot vlak drvi, na postajah ne stoji,
le čas se ustavi,
ustavimo se še mi, vi, oni,
le to odmeva nam v glavi,
ostanimo doma previdni, zadihajmo svež zrak,
učimo se iz svojih in drugih ljudi napak.*

*Le z zaščito, ukrepi in razumom
se širitev virusa premaga,
vsestranska pazljivost ter
izoliranost prežene ga od praga,
umivanje rok, razkužila in
zaščitna maska okužbo prepreči,
v domači karanteni s svojimi dragimi
prepustimo se sreči.*

*Ko v prsih tišči, duši,
v pljučih ni dovolj kisika,
ustavi se čas na žalost za vsakega bolnika.
Sprajujemo se pogosto čemu, od kod, zakaj?
Pustoši po svetu, ustrahuje človeštvo ta zmaj.*

*Pred tako majhno stvarjo je klonil ves svet,
vsa znanost, gospodarstvo,
tehnologija, medicina.
S solidarnostjo in srčnostjo pospremimo
ljubezen v cvet,
dragi ljudje dobre volje –
za moč natočimo si čistega vina.*

*Nečesa novega nas vsaka kriza nauči,
da svet ni obzorje, ampak polje,
kjer živimo mi.
SNEG, sonce, strela, ne uniči nas niti tornado,
borimo se za zdravje vseh v upanju
na skupno zmago.*

*Življenje je lepo, dragoceno,
časi težki niso zlati,
vsem bodimo dober zgled kot sta
otrokoma oče in mati.
Postavimo v ospredje znova
lestvico vrednot,
naj bo ta v bodočnost zdravo in
sončno kažipot!*

Milka Žefran

CM CVETLIČARNA MIKLAVČIČ

NAŠA PONUDBA

spomladansko cvetje • rezano cvetje • trajnice • lončnice •
semena in gnojila • darilni, poročni & žalni program • aranžiranje
daril • aranžiranje poslovnih prostorov & prireditev • zemlja & pesek •
aranžiranje z baloni & darila v balonu • darilni boni Hiše daril

NOVO : sadje in zelenjava iz avtomata, v sodelovanju s kmetijo Hrovat

Gorenja Brezovica 2, Šentjernej / T: 041 73 83 55 ali 041 59 77 70

optika
OPTRIS d.o.o.

www.optikaoptris.si
e-pošta: optika.optris@siol.net

Kotarjeva cesta 8a
8310 Šentjernej
Tel.: 05 99 314 77
Mob.: 040 55 20 10

Pričakujemo vas od
ponedeljka do petka 8.30 - 18.00
in soboto 8.30 - 12.00

ORIGANO

➔ ANDREJA TOPOLOVŠEK

ZDRAVILNE RASTLINE

Origano je zelnata večletna trajnica, ki zraste od 20 pa tudi do 80 cm visoko. Vsi nadzemni deli rastline so poraščeni z dlačicami. Steblo se v zgornjem delu razraste in je pogosto rdečkasto obarvano. Listi so na stebelu nasprotno nameščeni. Spodnji so večji, proti vrhu pa postajajo vse manjši. So jajčasti, ovalni, celorobi. Na končnih delih poganjkov se razvijejo številni, v socvetja združeni cvetovi, ki so približno 5 mm veliki in rdeče ali rožnate barve. Origano cveti od junija do septembra.

Nega: Pred zimo origano zaščitimo s smrekovimi vejami ali zastirkjo. Zgodaj spomladi porežemo stebela, ki so prejšnje leto cvetela. Tako spodbudimo rast novih stebel.

Čas in način nabiranja: Nabiramo vse nadzemne dele rastline. Bolje je, da nabiramo zgornje dele rastline, ker je spodnji del olesen in vsebuje manj eteričnih olj. Najbolj učinkovit je med cvetenjem od junija do septembra. Sušimo ga v senci.

Razmnoževanje origana: Origano razmnožujemo v jeseni ali zgodaj spomladi. V domačem vrtu ga največkrat razmnožimo z delitvijo grmičkov ali s potikanjem rastnih vršičkov, ki jih naredimo v sredini poletja. Sejemo ga lahko tudi s semenom, ki ga kupimo v trgovini.

Origano za močnejšo aromo v kuhinji:

Origano je rastlina z intenzivnim okusom in vonjem, uporabljamo sveže liste, lahko pa tudi posušeno in zmleto začimbo. Zanimivo je dejstvo, da je origano ena od redkih rastlin, ki ima močnejšo aromo posušena kot sveža. V kuhinji se origano uporablja pri pripravi mesa ter pri različnih vegetarijanskih jedeh. Odličen je za krepitev arome pri pečenih jedeh, pri solatah, juhah in fižolu. Bučke, brokoli, cvetačo in jajčevce prav tako dopolnjuje s svojo aromo, odlično pa se ujema s česnom, čebulo,

timijanom, baziliko, peteršiljem in olivnim oljem. V italijanski kuhinji je origano zelo pomembna začimba v omakah za testenine, dodajo pa ga tudi školkam in seveda v omako za pico. Origano se odlično ujema s piščancem z mocarelo, jagnjetino in govejim zvitkom. Riba, pečena v soli, ki smo ji dodali origano, bo imela poseben sredozemski okus.

Origano krepi imunski sistem, saj je je poln antioksidantov, vseboval naj bi kar 42-krat toliko antioksidantov kot jabolko. Origano vsebuje tudi rožmarinsko kislino, ki pripomore k utrditvi vašega imunskega sistema, da se lahko bolje spopadate z boleznimi, kot so prehladi in sezonska obolenja. Vsebuje tudi večkrat spregledan vitamin K, ki sodeluje pri zaščiti pred boleznimi srca in je zadalžen za grajenje močnih kosti.

Naravni antibiotik: Origano ima številne antibakterijske, antiglivične, antivirusne in antioksidantne lastnosti, zaradi česar se uporablja tudi za medicinske namene. Je naraven antibiotik, sredstvo za izkašljevanje, za širjenje bronhijev, koristen pa je tudi proti krčem. Svojo učinkovitost pokaže tudi pri vnetju sinusov, še posebej pri kroničnih vnetjih grla, nespecifičnih vnetjih ušes, prehladih, virusnih, gripi in dolgotrajnih tegobah z nosom kot tudi pri vnetju mehurja.

Origano kot čudež za pljuča: Ta zdravilna rastlina je pravi balzam za naša pljuča in zanje naredi veliko dobrega. Zdravi jih, krepi, preprečuje razvoj bolezni, ščiti jih pred virusi in bakterijami in razstruplja. Origano zdravi okužbe dihal, okužbe sečil, zdravi in krepi jetra, zdravi in preprečuje razna vnetja v telesu. Vsebuje mnoge minerale, ki jih naše telo potrebuje, med njimi tudi kalij, kalcij, bor, cink, magnezij, mangan, baker. **Če želite okrepiti dihalo, potem pijte vsak dan čaj iz origana.**

Origano za čisto kožo: Uspešen je v boju z

aknami, zato ga lahko velikokrat najdete tudi med sestavinami kozmetičnih izdelkov.

Priprava in uporaba origana: Rastlino pripravljamo v obliki čaja, parne kopeli, posušeno ali svežo kot začimbo.

Priprava čaja: Skodelico vrele vode prelijte 3 žličke posušenega origana, pustimo stati 10 do 15 minut in potem precedimo. Preden čaj grgamo počakamo, da se ohladi. Če ga pijemo kot sredstvo proti kašlju, ga osladimo z medom. Origanov čaj pomaga pri pokvarjenem želodcu, driski, napenjanju, njegovo grgranje pa ublaži zobobole in vnetja grla ter ustne votline.

Origano kot začimba: Uporabimo ga lahko svežega ali posušenega kot začimbo. Svež origano nabere ob lepem suhem vremenu, ga povežemo v šopke in sušimo v senci. Ko se posuši, ga osmukamo. Shranimo ga v temnih zaprtih kozarcih. Z njim začinjamo pico, dobre prelive za špagete, druge testenine. Najbolje se ujame s paradižnikovimi jedmi, pečenkami, solatami in zelenjavnimi enolončnicami. Izboljša okus pečenemu krompirju in mesu na žaru.

Inhalacija zavretka: Inhaliranje origanovih hlapov ali grgranje čaja domnevno pomaga proti napadom kašlja.

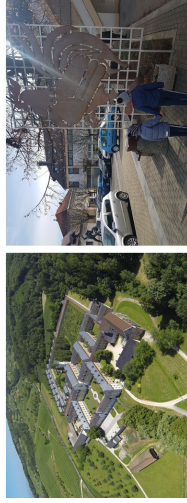
Parna kopel: Žlici origana primešamo žlico timijana, dve žlici kamilice ter mešanico prelijemo z vrelo vodo. Glavo in zgornji del telesa si pokrijemo z brisačo, obraz pa nagnemo nad posodo z vročo vodo ter z zaprtimi očmi 10 minut inhaliramo organove hlapce. (Vsebinska povzeta iz spletnih strani: www.bodieko.si, zdravplanet.com, zelenisvet.com, vrtnarava.si.) ■

Čaj iz origana.

Origano kot začimba.

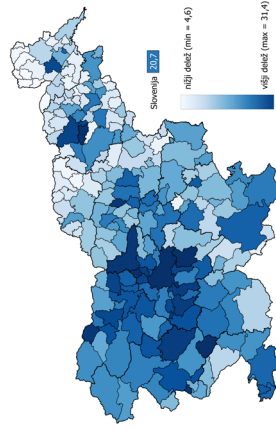
ŠENTJERNEJ

NEKAJ DEJSTEV O ZDRAVJU V OBČINI

Zdravstveno stanje in umrljivost

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 23,1 kolesarskih dni na leto, v Sloveniji pa 16,4 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil višji od slovenskega povprečja, za staskomno bolezen pa blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 2,2 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1.
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 7,6 na 1000, v Sloveniji pa 6,5.
- Delež uporabnikov pomoči na domu je bil višji od slovenskega povprečja.

Slika 1: Odstotek uporabnikov konoplj (marhuane, hašiša) kadar koli v življenju, Slovenija, 2018

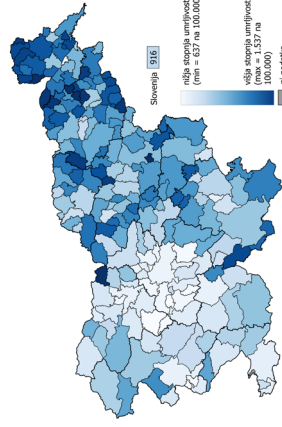
Prikaz **Zdravje v občini 2020** je namenjen pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini v primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem.

Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje. S prikazom zdravstvenega stanja želimo spodbuditi deležnike na lokalni ravni, zlasti odločevalce, pri njihovih aktivnostih za promocijo in krepitev zdravja svojih prebivalcev.

Podatke za vse slovenske občine, dodatne grafične prikaze in definicije kazalnikov najdete na spletni strani <http://obcine.nijz.si>.

Več podatkov o zdravju pa lahko najdete na spletni strani <https://podatki.nijz.si>.

- Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 12 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 19.
- Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva**
- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
 - Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,9 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,4.
 - Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil višji od slovenskega povprečja.
 - Odzivnost v Program Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 69,5 %, v Sloveniji pa 64,6 %.
 - Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 69,5 %, v Sloveniji pa 71,7 %.

Slika 2: Umrljivost po stalnem bivališču na 100.000 prebivalcev - starostno standardizirana, povprečje 2014-18

KAJ JE KONOPLJA?

Konoplja je do šest metrov visoka rastlina, v kateri se nahaja več kot 400 različnih kemičnih snovi, med katerimi sta najbolj znani aktivni substanci kanabinoida THC (delta-9-tetrahidrokanabinol) in CBD (kanabidiol). Medtem ko CBD nima psihoaktivnih učinkov, je THC psihoaktivna snov, ki lahko povzroča zasvojenost in druga tveganja za zdravje ljudi. V Sloveniji je psihoaktivno konopljo in pripravke iz nje (hašiš, hašišovo olje in marihuana) kaznivno gojiti in prodajati, posredovati ali omogočati njeno uporabo, medtem ko se posest manjše količine za enkratno lastno uporabo obravnava kot prekršek, kar pomeni, da v Sloveniji posest manjše količine psihoaktivne konoplj je enkratno lastno uporabo pravno formalno ni kaznivo dejanje. Izjema je konoplja, ki jo je dovoljeno gojiti in uporabljati v industrijske in prehranske namene in za katero je v državi EU dovoljena koncentracija THC pod 0,2 % v suhi snovi rastline in se uporablja za izdelovanje vrvi, blaga, moke, olja, kozmetične pripravke itd.

Ali konoplja* lahko povzroči zasvojenost?

Psihoaktivne snovi v konoplji (THC) delujejo na možganski center za ugodje, kjer se razvije mehanizem zasvojenosti. Tako kot pri drugih psihoaktivnih snoveh se po dlje trajajoči uporabi razvije toleranca - to pomeni, da mora uporabnik za isti učinek uporabiti večjo količino psihoaktivne snovi, razvije pa se lahko tudi zasvojenost. Znano je, da se zasvojenost v višjem deležu razvije pri ljudeh, ki so začeli uporabljati konopljo* že v mladosti.

Kakšne so posledice rabe konoplj pri otrocih in mladostnikih?

Uporaba konoplj je škodljiva, še zlasti v obdobju mladostništva. V času odrasčanja so človeški možgani zelo občutljivi na zunanje vplive. Raziskave so pokazale, da kanabinoidi pri otrocih in mladostnikih vplivajo na razvoj tistega dela možganov, ki je zadolžen za obdelavo sprejetih podatkov in za miselne procese, ki na koncu pripeljejo do reševanja problemov in sprejemanja odločitev (npr. pri računanju). Pri redni uporabi se te sposobnosti zmanjšajo, še posebej pri tistih, ki so začeli uporabljati to drogo pred 18. letom starosti. Uporaba konoplj pri otrocih in mladostnikih nekatere raziskave povezujejo tudi s slabšim učnim uspehom in predčasno opustitvijo šolanja. Poveča se tudi tveganje za uporabo drugih drog in zasvojenosti.

Stanje v Sloveniji

Konoplja (marihuana in hašiš) je najbolj razširjena prepovedana droga med prebivalci Slovenije. V zadnjih letih vsebnost THC v konoplji narašča, kar med upo-

rabniki dodatno povečuje tveganje za zdravje.

Mladostniki

Tipično obdobje za pričetek uporabe konoplj sega v obdobje pozne adolescence in doseže vrh v zgodnji odraslosti. Po podatkih raziskave Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju iz leta 2018 je vsak peti (21 %) 15-letnik in skoraj vsak drugi 17-letnik (42 %) že kdaj v življenju uporabil konopljo, dnevno* pa konopljo uporablja skoraj 3 % 15-letnikov in skoraj 4 % 17-letnikov (Slika 3).

15-letniki

17-letniki

3 %
dnevna uporaba
konoplj

4 %
dnevna uporaba
konoplj

Vir: HBSC 2018, NIJZ

Slika 3: Dnevna** uporaba konoplj pri 15 in 17-letnikih

Skoraj polovica 15-letnikov (48 %) in 62 % 17-letnikov meni, da bi zelo lahko ali lahko dobili konopljo v naslednjih 24 urah, kar pomeni, da je konoplja v Sloveniji zelo lahko dostopna droga.

Odrasli

Uporaba konoplj lahko povzroča škodljive zdravstvene posledice, tako akutne kot kronične. Med akutnimi učinki je ena najresnejših posledic povečano tveganje za udeležbo v prometnih nezgodah. Kronični učinki vključujejo nastanek zasvojenosti, boleznih dihal in razvoj psihotičnih simptomov. Bolj ogroženi so tisti, ki pogosto uporabljajo kanabinoide, in tisti, ki so začeli z uporabo v mladosti.

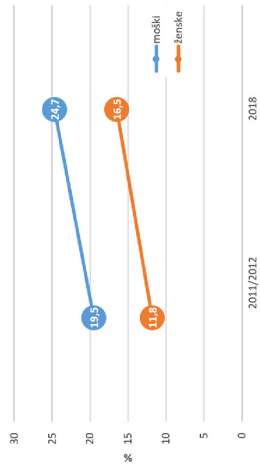
V zadnjem desetletju je v Sloveniji število zastrupitev s THC naraslo. Tako so bili med leti 2014 in 2017 kanabinoidi najpogostejše prepovedane droge, ki so jih odkrili pri odraslih zastrupljenih z drogami v UKC Ljubljana.

Po podatkih Nacionalne raziskave o uporabi tobaka, alkohola in drugih drog med prebivalci Slovenije, ki jo je v letu 2018 izvedel Nacionalni inštitut za javno zdravje, je konopljo že kdaj v življenju uporabilo 21 % prebivalcev Slovenije v starosti 15-64 let, med njimi so jo najpogostejše uporabili moški, stari med 25 in 34 let (40 %).

* tukaj in v nadaljevanju je pod konopljo mišljena psihoaktivna konoplja in pripravki iz nje (marihuana, hašiš, hašišovo olje)

** dnevna uporaba pomeni uporabo konoplj 20 ali več dni v zadnjih 30 dneh

Primerjava podatkov raziskave iz leta 2018 s podatki iz raziskave 2011–2012 kaže, da je prišlo do zvišanja uporabe konoplje, in sicer pri obeh spolih in skoraj vseh starostnih skupinah (Slika 4).

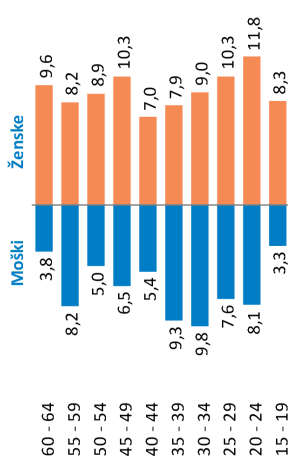

Slika 4: Uporaba konoplje kadarkoli v življenju po starostnih skupinah, 2011/2012 in 2018

Uporaba konoplje v medicinske namene

S spremembo Uredbe o razvrstitvi prepovedanih drog je v Sloveniji od leta 2014 dalje omogočeno, da lahko zdravnik, skladno s strokovnimi smernicami in predpisi, predpiše zdravila na osnovi naravnih ali umetnih kannabinoidov in od leta 2016 dalje medicinsko konopljo (THC).

Po podatkih Nacionalne raziskave o uporabi tobaka, alkohola in drugih drog med prebivalci Slovenije iz leta 2018 je 8 % Slovencev že kdaj uporabilo konopljo v različne zdravstvene namene. Med njimi je višji delež žensk. Med osebam, ki konoplje v zdravstvene namene še niso uporabili, jih 14 % razmišlja o tem, da bi jo uporabili v prihodnje (Slika 5).

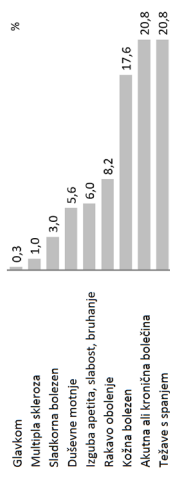
Slika 5: Uporaba konoplje v medicinske namene po spolu in starostnih skupinah

Le 2 % uporabnikov konoplje v zdravstvene namene je prejel konopljo na zdravniški recept. Večina jo je kupila od znanca, v specializirani prodajalni ali preko spleta. Uporabili so jo zaradi različnih zdravstvenih težav, največkrat zaradi akutne ali kronične bolečine, zaradi težav s spanjem in različnih kožnih obolenj (Slika 6). Potrebno je poudariti, da marihuana, hašiš in hašišno olje, ki se ponujajo na črnem trgu, niso registrirana zdravila in se ne uporabljajo za zdravljenje v

* tukaj in v nadaljevanju je pod konopljo mišljena psihoaktivna konoplja in pripravki iz nje (marihuana, hašiš, hašišovo olje)

** dnevna uporaba pomeni uporabo konoplje 20 ali več dni v zadnjih 30 dneh

uradni medicini, saj ti pripravi ne morejo zagotavljati učinkovitosti in varnosti.

Slika 6: Najpogostejše zdravstvene težave, zaradi katerih so uporabili konopljo

Konoplja in vožnja

Vožnja pod vplivom katerekoli psihoaktivne snovi, tudi konoplje, je prepovedana. Poleg alkohola postaja konoplja čedalje pogostejše zaznana snov pri voznikih in pomembno vpliva na področje prometne varnosti. Študije kažejo, da se tveganje za prometno nezgodo pri voznikih, ki vozijo pod vplivom konoplje poveča za najmanj dvakrat. Tveganje se še dodatno poveča ob kombinaciji THC z alkoholom ali drugimi psihoaktivnimi snovmi. Rezultati raziskave o uporabi drog med slovenskimi vozniki, ki jo je izvedla Agencija za varnost prometa v letu 2016 so pokazale, da je 8 % vprašanih že sedlo za volan pod vplivom prepovedanih drog, med katerimi je bila najpogostejša konoplja. Zaradi navedenega policija vse več pozornosti namenja tudi preverjanju prisotnosti drog pri voznikih v cestnem prometu (poseben postopek in preizkus z napravo za hitro ugotavljanje drog).

Preventiva

Pri učinkovitem preprečevanju rabe drog so pri mladostnikih ključni varovalni dejavniki, med katerimi je na prvem mestu podporno ožje družinsko okolje in dobri odnosi v družini. Otroci, ki jim starši nudijo dovolj opore in varne navezanosti, se redkeje zatekajo v družbo vrstnikov, ki uživajo psihoaktivne snovi, prav tako je verjetnost rabe drog med mladimi, ki preživijo veliko kvalitetnega časa s starši, oziroma družino, manjša.

Velik vpliv ima tudi pozitivno šolsko okolje in ustrezni ukrepi lokalnih skupnosti oziroma politik na lokalni ravni. Vloga slednjih je predvsem omogočanje, nudenje in financiranje prostorov in dejavnosti, pri katerih se lahko mladi združujejo in preživljajo čas v obliki različnih aktivnosti, s pomočjo katerih se lahko mladostniki na zdrav način povezujejo z vrstniki. Vse več raziskav namreč potrjuje pomen organizacije prostora in mladinskih aktivnosti in vrstinskih skupin na zgodnje oblikovanje življenjskega sloga. Zelo malo mladostnikov, katerih prijatelji ne uživajo drog, namreč poroča, da so droge kdaj poizkusili sami. Na lokalnem nivoju pa so zelo pomembni tudi ukrepi, ki vplivajo na zmanjševanje dostopnosti psihoaktivnih snovi in ustvarjanje zdravih okolij.

Kazalniki zdravja v občini: Šentjernej

Prikazane so izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, statistično regijo in Slovenijo. Graf kaže primerjavo kazalnikov na ravni občine z državnim povprečjem. Kazalniki so testirani na statistično značilnost. V majhnih občinah zaradi majhnega števila dogodkov, lahko pričakujemo večja nihanja vrednosti kazalnikov med posameznimi leti. Definicije, dodani podatki in grafični prikazi so dostopni na NUIZ spletni strani ▶.

● ▲ ▼ Potožaj občine glede na povprečje Slovenije (0) in glede na razpon vrednosti po občinah od najvišje (■) do najnižje (■). Pri kazalnikih, kjer ni oznake, v opazovanem časovnem obdobju ni bilo pojasa (■).

Barve in oblike oznak pomenijo:

■ Zelena – občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije.

■ Modra – občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije.

■ Rdeča – občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije.

■ Rumena – občina je statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije.

○ Bela – vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije imajo števila primerov ni zanesljiva.

Kazalnik	Občina	Regija	EU	SLO	Enota	Manj od povprečja	Več od povprečja
11 Razvitost občine	0,98	/	/	1,00	indeks		
12 Prihast prebivalstva	8,7	12,3	8,5	6,8	%		
13 Starostje prebivalstva (nad 80 let)	4,6	4,8	5,2	5,3	%		
14 Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)	18,7	15,9	16,8	14,4	%		
15 Stopnja delovne aktivnosti	69,9	68,8	67,2	64,4	%		
21 Teleni fitness otrok	52,9	51,6	51,4	52,3	indeks		
22 Prekomerna prehranjenost otrok	30,3	25,1	26,7	24,5	%		
25 Poškodovani v transportnih nezgodah	1,9	1,4	1,6	1,4	SSS/1000		
26 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	15,5	9,5	9,6	9,1	%		
28 Konoplja (marihuana, hašiš)	14,4 ^m	13,5	16,4	20,7	%		
31 Odklonski v Programu Svlt	69,5	67,9	67,6	64,6	%		
32 Presejanost v Programu Zora	69,5	71,1	71,7	71,7	%		
34 Presejanost v Programu DORA	77,8	77,1	73,9	76,2	%		
4,2 Bolniška odsotnost	23,1	18,4	17,9	16,4	drevi		
4,3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	0,8	0,5	0,6	1,0	SSS/1000		
4,4 Bolezni, neposredno pripisive alkoholu (15 let in več)	1,6	1,9	1,9	1,9	SSS/1000		
4,5 Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni	5,5	5,2	5,3	5,2	SSS/100		
4,6 Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka	28,5	26,1	25,3	23,0	SSS/100		
4,7 Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi	14,0	12,4	12,2	11,9	SSS/100		
4,8 Srčna kap (35-74 let)	2,2	2,1	2,0	2,1	SSS/1000		
4,9 Možganska kap (35-84 let)	2,2	2,7	2,5	2,6	SSS/1000		
4,10 Novi primeri raka	590	583	568	563	SSS/100000		
4,15 Novi primeri raka debelega črevesa in danke	97	82	75	70	SSS/100000		
4,16 Novi primeri raka pljuč	40	68	68	67	SSS/100000		
4,17 Novi primeri raka dojke	139	128	128	121	SSS/100000		
4,18 Novi primeri malignega melanoma	36	25	23	26	SSS/100000		
4,11 Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)	7,6	7,0	7,0	6,5	SSS/1000		
4,12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj	14,9	14,9	15,2	14,7	SSS/100		
4,13 Pomoč na domu	2,9	1,6	2,0	1,7	%		
4,14 Klopni meningoencefalitis	6,0	1,6	8,3	9,2	SSS/100000		
5,1 Umrljivost po stalnem bivališču	997	927	968	916	SSS/100000		
5,2 Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)	95	76	85	77	SSS/100000		
5,3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)	160	163	172	162	SSS/100000		
5,6 Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let)	32	39	43	41	SSS/100000		
5,7 Umrljivost zaradi samomora	12	16	17	19	SSS/100000		

Legenda: / kazalniki na ravni administrativne enote in manjših SSS; statistično standardizirana stopnja na 100, 1000 ali 100.000 prebivalcev; na slovensko populacijo 17.2014; * spremljevalni traženi po stalnem bivališču namreč po območju je premerjen v "Opisi kazalnikov" - dokumentu "Metodološka pojava" na spletni strani.

m: Podatki temeljejo na statističnem modelu.

Pojasnili h kazalnikom:

Prebivalci in zaposleni: 11. leto 2018, starost 18 let in več; 14. leto 2018, starost 25-64 let; 15. leto 2018, starost 15-64 let; 21. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 22. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 25. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 26. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 27. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 28. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 29. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 30. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 31. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 32. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 33. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 34. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 35. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 36. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 37. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 38. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 39. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 40. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 41. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 42. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 43. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 44. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 45. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 46. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 47. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 48. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 49. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 50. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 51. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 52. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 53. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 54. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 55. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 56. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 57. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 58. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 59. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 60. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 61. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 62. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 63. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 64. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 65. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 66. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 67. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 68. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 69. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 70. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 71. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 72. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 73. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 74. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 75. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 76. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 77. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 78. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 79. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 80. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 81. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 82. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 83. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 84. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 85. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 86. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 87. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 88. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 89. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 90. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 91. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 92. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 93. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 94. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 95. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 96. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 97. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 98. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 99. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 100. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 101. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 102. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 103. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 104. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 105. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 106. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 107. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 108. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 109. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 110. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 111. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 112. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 113. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 114. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 115. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 116. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 117. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 118. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 119. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 120. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 121. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 122. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 123. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 124. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 125. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 126. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 127. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 128. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 129. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 130. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 131. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 132. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 133. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 134. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 135. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 136. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 137. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 138. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 139. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 140. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 141. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 142. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 143. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 144. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 145. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 146. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 147. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 148. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 149. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 150. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 151. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 152. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 153. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 154. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 155. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 156. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 157. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 158. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 159. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 160. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 161. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 162. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 163. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 164. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 165. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 166. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 167. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 168. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 169. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 170. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 171. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 172. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 173. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 174. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 175. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 176. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 177. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 178. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 179. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 180. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 181. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 182. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 183. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 184. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 185. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 186. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 187. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 188. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 189. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 190. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 191. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 192. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 193. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 194. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 195. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 196. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 197. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 198. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 199. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 200. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 201. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 202. leto 2018, otroci in mladostniki, starost 0-14 let; 203. leto 20

USTANOVLJEN NAMIZNOTENIŠKI KLUB ŠENTJERNEJ

NTK ŠENTJERNEJ

DARE HOMAN

V četrtek, 4. junija 2020, je v Šentjerneju potekala ustanovna seja za nov slovenski namiznoteniški klub. Sestanka se je udeležilo dvajset nekdanjih igralcev namiznega tenisa iz šentjernejske občine, ki so že pred uradno ustanovitvijo poravnali članarino in tako napovedali svoje resno udejstvovanje v NTK Šentjerneju. Člana sta postala tudi župan in podžupan Občine Šentjernej, saj sta oba ljubitelja te igre. Prvi, ki je zbranim poslal čestitko, je bil predsednik najboljšega slovenskega namiznoteniškega kluba NTK Krka Novo mesto **Jernej Jedlovčnik**: »Čestitam. Iz srca. V našem klubu smo veseli, da ste se pogumno odločili za ustanovitev kluba. Zaradi vas se bo kakovost življenja, za nekatere najmlajše in tudi starejše, željne varne

in zdrave rekreacije, izboljšala. V našem klubu imate zaveznike, ki vam bomo, če boste želeli, priskočili na pomoč.«

Župan Jože Simončič, tudi sam ljubiteljski igravec, je dejal: »V naši občini je šport razvit, a ne ravno bogat s klubi. Imamo odlične atlete in igralce nogometa. Verjamem, da bo v nekaj letih zrastel tudi odličen rod igralcev namiznega tenisa. Novim funkcionarjem kluba predlagam, da spremljajo občinske razpise. Verjamem, da bodo na osnovi klubskega delovnega načrta lahko uspešno konkurirali za občinska sredstva.«

Podžupan Janez Selak je v izbranih besedah presenetil s poznavanjem zgodovine te igre v občini. »Tudi sam sem, ob naštevajanju dogodkov, vezanih na pingpong v naši občini, presenečen. Ta igra je bila v našem kraju precej bolj prisotna, kot se ve danes. O tem bi vedel veliko povedati naš občan **Janez Kuhelj**, ki ima veliko zaslug za razvoj šentjernejskega športa. Presenetljivo je, da so v njej več uspeha dosegala dekleta. Vesel

sem, da je občina dobila nov klub z resnim vodstvom. Prvemu predsedniku kluba Dušanu Pezlju želim, da bo dobro krmaril in vanj pritegnil veliko mladine.«

Ob koncu ustanovitvenega srečanja se je zbranim za zaupanje zahvalil novoizvoljeni **predsednik NTK Šentjernej Dušan Pezelj**: »Ob vsakem rojstvu smo seveda veseli. S kolegoma Marjanom Kovačičem in Mihom Klemenčičem smo rekli, da je nekaj letnim sanjam o ustanovitvi kluba v občini, ki kar poka od napredka na vseh koncih, treba narediti konec! Zato sem res vesel, da smo dobili klub, ki bo z vsemi prisotnimi poskrbel za najmlajši rod. Ne morejo biti vsi atleti, nogometaši, košarkarji, tenisači, odbojkarji ... Vem, da bo v našem športu našlo svojo možnost precej mladih šentjernejskih otrok. Že zaradi mladega rodu je prav, da se tisti, ki jih je pingpong 'zastropil', združimo in ukrepamo. Prvi korak je storjen.« ■

Po ustanovitvi NTK Šentjernej so se ustanovitveni člani postavili pred fotografski objektiv. Fotografija, narejena za osebne arhive in za zgodovino kluba, ki ima po besedah prisotnih lepo prihodnost.

BREZPLAČNA NOGOMETNA ŠOLA v mesecu juliju za vse otroke od 4. leta starosti dalje

NK ŠENTJERNEJ

Počitnice so tukaj. Raj za otroke. Ni šole, gre se na morje, zabava s prijatelji, kasneje se gre spat, skratka uživanje. Kaj pa gibanje? Med šolo so športne aktivnosti, med počitnicami jih ni.

V klubu NK Šentjernej imamo interni projekt "Spravimo otroke v gibanje". S tem načelom organiziramo med počitnicami, v mesecu juliju, "Brezplačno šolo nogometa za vse otroke". Šola poteka cel mesec, 2-krat na teden, na nogometnem igrišču v Šentjerneju. Pa je šola samo za nogometaše? Ne, šola je za vse otroke, ne glede na znanje nogometa, ki si želijo gibanja in druženja s sovrstniki. Lahko se pridružijo

malčki ali pa prekaljeni mački, fantje in deklice. **Primerna je tako za predšolske otroke, kot za starejše otroke.** Otroke razdelimo v skupine, glede na starost in znanje, potem pa izvajamo različne treninge z žogo, športnimi rekviziti in igro. Trenerji jih probajo motivirati skozi igro, pokažejo osnovne tehnike in jim dajo izzive, da je otrokom zanimivo. Ne igra se samo nogomet, gre se bolj za igre z žogo, vadbe in na koncu pa še nagrada – nogomet in sladoled ☺ Cilj pa je napolniti igrišče z otroškim vrvežem in smehom.

Vabljeni so vsi otroci, ne samo iz Šentjerneja, če so jih le starši pripravljeni pripeljati. Med treningom se lahko starši odpravijo po nakupih, gredo na sprehod, na kavico, v sosednji fitness, pre-

berejo knjigo na klopici ali pa opazujejo trening. Šola je brezplačna, za vse dodatne informacije nas kontaktirajte na info@nk-sentjernej.com, telefonsko številko **07 6003010** ali preko Facebook strani: <https://www.facebook.com/nksentjernej> ■

**SPRAVIMO OTROKE V GIBANJE
MED POČITNICAMI**

BREZPLAČNA nogometna šola
v mesecu juliju
2-krat tedensko za otroke
od 4. leta dalje

V LETU 2019 NAJBOLJŠA ELISA GALI

KK ŠENTJERNEJ

Pred kratkim so se člani Kluba za konjski šport Šentjernej zbrali na občnem zboru. Pregledali so delovanje kluba v preteklem letu in si zastavili cilje za leto 2020, ko obeležujejo kar dva častitljiva jubileja. Mineva namreč kar 135 let od začetka prirejanja konjskih dirk v našem kraju in okroglih 100 let odkar so zagnani šentjernejski konjarji ustanovili »Jahalno in dirkalno društvo«, čigar tradicijo ohranja trenutni Klub za konjski šport.

V letošnjem letu so si zadali za cilj organizirati dva tekmovalna dogodka, enega v okviru avgustovskega praznovanja Jernejevega in enega v oktobru.

Najuspešnejšim posameznikom minule sezone na športnem področju so tudi podelili letne pokale.

V kasaškem letu 2019 so šentjernejski tekmovalci na hipodromih po Sloveniji in tujini opravili skoraj 170 nastopov. Pritekli so 11 zmag in kopico uvrstitev na nagradna mesta ter z nagradami zaslužili slabih 21.000 evrov.

Kar 5 zmag je dosegla šestletna francoska kobila Elisa Gali, last Jožeta Judeža iz Prapreč. Po dve zmagi v lanskem letu sta v svojo statistiko pripisali kobilu Rucoea Spritz, Andreja Simončiča in Sarah, Roka Hočevarja, z eno pa se lahko pohvalita Planet, Slavka Franka in žal že pokojni Horizont, Voja Maletiča.

Planet si je skupaj z italijansko kobilo Tamerice iz hleva Vesne Šuštaršič delil tudi najboljši kilometrski čas lanskega leta med člani KK Šentjernej – 1:15,6.

Med rejci je posthumno naziv najboljšega z

Od leve proti desni: župan Jože Simončič, Jože Judež, Andrej Košak, Andrej Simončič in Andraž Rumpret.

veliko razliko osvojil Janez Košak iz Hrvaškega Broda. Čeprav smo se od Janeza lani za vselej poslovili, njegovo ime ponosno po stezah širom Slovenije, Italije in Madžarske še vedno odmeva ob nastopih sijajnega Vareleja HB, ki je bil predlani državni prvak dvoletnikov, lani pa v prvenstvu triletnikov četrti. Konji, vzrejeni v Košakovem hlevu, so lani z eno zmago, petimi drugimi in enim tretjim mestom zaslužili več kot 5000 evrov nagrad.

Na drugem mestu je med rejci leto zaključil klubski predsednik Andraž Rumpret, njegovi konji so zmagali trikrat, bili prav tolikokrat drugi in še petkrat tretji, zaslužili pa so skoraj tri tisočake in pol. Tretji rejec je Slavko Franko z eno zmago, kar šestimi drugimi mesti in dvema tretjima ter letnim zaslužkom nekaj manj kot 2500 evrov.

Med vozniki je naziv najboljšega odnesel mladi talentirani mojster vajeti Andrej Simončič, ki je dvema zmagama dodal še tri druga in dve tretji mesti. Tesno mu je, s prav tako dvema zmagama, enim drugim in štirimi tretjimi mesti,

sledil Rok Hočevar, po eno zmago pa sta privzela stara lisjaka Slavko Franko in Voja Maletič. Najboljša voznica je bila Vesna Šuštaršič, ki se ji je zmaga izmikala skozi vse leto, je pa kar 6 nastopov končala na drugem mestu in še tri na tretjem. S prisluženimi 2900 evri je Vesna kot voznica celo prehitela vse moške klubske kolege.

Med lastniki je prvo mesto na letni statistiki zanesljivo pripadlo Jožetu Judežu, levji delež pri tem pa je imela kobila Elisa Gali, ki je poleg štirih zmag na slovenskih hipodromih eno dosegla še v Avstriji, na hipodromu Baden pri Dunaju. Na drugem mestu med lastniki je končal najboljši voznik lanskega leta Andrej Simončič, tretja pa je bila Vesna Šuštaršič.

Jože Judež je postal tudi statistično najboljši trener, saj je v statistiko vpisal pet zmag, tri druga in štiri tretja mesta. Drugo in tretje mesto sta znova zasedla Simončič (z dvema zmagama, tremi drugimi in dvema tretjima mestoma) in Šuštaršičeva (pet drugih in tri tretja mesta). ■

AKTIVNE POČITNICE V ŠENTJERNEJU

EKIPA TRENERJEV AK ŠENTJERNEJ

Vatletskem klubu Šentjernej bomo organizirali **AKTIVNE POČITNICE** za otroke (tudi za nečlane kluba).

TERMINI POČITNIC: 1. TERMIN: 06. 07. 2020–10. 07. 2020, 2. TERMIN: 13. 07. 2020–17. 07. 2020.

LOKACIJA: šentjernejski stadion in okolica (1x bazen v Termah Šmarješke Toplice).

DEJAVNOSTI: igre z žogo, atletske discipline, jahanje, lokostrelstvo, paintball, orientacija, plavanje, rolanje, likovne in ustvarjalne delavnice, angleščina, glasba, ples ...

STAROST OTROK: 6–14 let.

CENA POČITNIC: 120 evrov.

CENA POČITNIC (dnevno): 30 evrov (bazen in jahanje 35 evrov).

CENA VKLJUČUJE: najem prostorov, malica, kosilo, strokovno usposobljeni vaditelji/učitelji, pedagogi, pijača, vstopnine.

UGODNOSTI: drugi otrok iz iste družine ima 20 % popusta, tretji otrok pa 30 %.

OKVIRNI URNIK (tedensko po dnevih): PONEDELJEK: aktivnosti na stadionu in okolici / TOREK: pohod, paintball / SREDA: aktivnosti v Termah Šmarješke Toplice / ČETRTEK: jahanje / PETEK: aktivnosti na stadionu in okolici.

OKVIRNI URNIK (dnevni): 8.00–8.15 – zbiranje otrok / 8.15–10.00 – dejavnosti po programu / 10.00–10.30 – malica / 10.30–12.00 – dejavnosti po programu / 12.00–13.00 – kosilo / 13.00–14.00 – umirjene, ustvarjalne delavnice (če potrebujete varstvo za daljši čas, nam to ob prijavi sporočite).

PRIJAVE NA: aksentjernej@gmail.com

Prosimo, da pri prijavi navedete naslednje podatke: ime in priimek otroka / letnica rojstva / vaš elektronski naslov / vaš telefon / posebnosti otroka (v kolikor jih ima).

Vse nadaljnje potrebne informacije boste dobili nekaj dni pred začetkom aktivnih počitnic na vaš elektronski naslov. Lepo vabljeni vsi otroci, ki si želijo gibanja in druženja z vrstniki na prostem, v naravi. Omogočite otroku razgiban teden brez računalnika in televizije. ■

							OBRED	NEKDANJI TURŠKI BOGATAŠ	ROČAJ, DRŽALO	EVE ARDEN	 Občina Šentjernej					PRILIZO- VALEC S HVALAMI	ČIŠČENJE S KRTAČO	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA
							GLEDALIŠKA UMETNICA PRIPRAVA ZA STRGANJE ALI ODSTRANJEVANJE											
						DELOVNA DOBA					NAŠA PO- PEVKARICA (MAJDA) JELEN OSMAK							
						TRACEY ULLMAN NOGOMET. SELEKTOR (MATJAŽ)		ALPSKO MESTO V ITALIJI NOŠNI GLAS										
																ZBOR OSMIH PEVCEV		
		AVTOR; MATJAŽ HLADNIK	BOGATA DEDINJA HILTON	KLEPTO- MANKA IZ POPEVKE	PETER DAJNKO	HKRATI SKOTENI MLADIČI KONIČAST LAHEK MEČ				PRETIRA- NO MOŽAT MOŠKI DIONIZOVA PALICA								
		KULturna RASTLINA SAD AKTI- NIDIJE						KAMNIT NAGROB- NIK FIGURA PRI ČETVORKI										
RAZVPITO NEČASTNO DEJANJE							RAVNILO NERESNICA					NIKOLA TESLA NINA RICCI						
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC DOUGLAS					VOŽNJA LETALA CHARLES DARWIN													
LETAL- STVO							TELESNI IZLOČEK											
ZVIŠAN TON F				PRIVLAČ- NOST, MI- KAYNOST			LENIR - zastarel izraz za ravnilo STEČEK - kamnit srednjeveški nagrobnik v obliki plošče v BiH TIRS - palica boga Dioniza v grški mitologiji											

OBUTEV-STIL

**Zakorakajte v poletje
skupaj z nami**

PESTRA IZBIRA ČEVLJEV, SANDALOV IN NATIKAČEV

VABLJENI!

Trg gorjanskega bataljona 9, Šentjernej / Tel.: 07 33 16 411

MEGA foto

center za fotografijo in mobilno telefonijo

Cesta oktobrskih žrtev 2, Šentjernej

Paketi po enotni
in ugodni ceni
A1 Net+TV M

34 99 €
na mesec

07 30 81 111

040 410 645

www.megafoto.si

 ČEVLJARSTVO
IZDELAVA KLJUČEV

Zoran Zrnić s.p.

DELOVNI ČAS

PONEDELJEK, SREDA, PETEK
9.-12. in 14.-17.

C.O.Ž. 9, 8310 Šentjernej, tel.: 07/30 81 726

IZBRANI RECEPT MESECA

Limonina pita z meringo

SESTAVINE

KRHKO TESTO: 240 g moke / 160 g masla / 80 g sladkorja v prahu / eno jajce / sol
LIMONIN NADEV: 250 g mascarponeja / 200 g kisle smetane / 3 rumenjaki / sok in lupina dveh bio limon
MERINGA: 150 g sladkorja v prahu / 4 beljaki

POSTOPEK PRIPRAVE

1. V multipraktiku zmešamo moko in sladkor ter dodamo na kocke narezano hladno maslo.
2. K masi vmešamo še jajce in sol, dobro zmešamo. Testo z rokami razporedimo po pekaču in ga damo za pol ure v hladilnik ali za 15 minut v zamrzovalno skrinjo.
3. Pekač s testom vzamemo iz hladilnika ter ga nekajkrat prebodemo z vilicami, dno pite pokrijemo s peki papirjem in nanj natrosimo fižol ali glinene kroglice za peko pit. Lahko si pomagamo tudi z drugim pekačem.
4. Pečemo 10 minut pri 170 °C, nato odstranimo fižol in peki papir ter pečemo še 15 minut.
5. Vmes pripravimo nadev, tako da zmešamo mascarpone, kisló smetano, rumenjake ter sok in lupino dveh bio limon. Tudi pri bio limonah obvezno preverite deklaracijo, če je navedeno, da je lupina primerna za uživanje.
6. Limonin nadev prelij čez testo in peci še dobrih 20 minut pri 170 °C.
7. Pito odstranimo iz peči in dobro ohladimo.
8. Beljake in sladkor v prahu za meringo daj v stekleno ali kovinsko posodo in nad vodno kopeljo postopoma mešaj dokler se ne segrejejo na približno 65 °C (če vanjo pomočiš prst, naj zapeče), s tem je poskrbljeno za pasterizacijo beljakov. Nato z električnim mešalnikom stepamo maso za meringo, dokler ne nastanejo pokončni vrhovi. Ta korak lahko traja tudi 10 minut.
9. Meringo nato nabrizgamo ali razmažemo po piti in jo na hitro zapečemo v peči (uporabi zgornji grill in previdno s temperaturo) ali z gorilnikom.

Dobri tek!

Recept je preizkusila Darija Kovačič.

PREGOVORI ZA JUNIJ

Lepo vreme prvega dne, kmetje se letine vesele. / Če rožnika sonce pripeka in vmes dež rosi, ni treba se bati teka obilno zemlja rodi. / Rožnika mrzlo deževanje, slabo za vino in panje. / Če se Medard kisló drži, do konca meseca ni sončnih dni. / Če Barbara (11. 6.) deži, bodo jeseni grozdja polne kadi. / Kadar na Ladislava dežuje, dež se dolgo kraljuje. / Če Anton seje proso, gre Vid tretji dan pogledat, če z njim kaj bo. / Če je megla na Vida dan, je pšenica malo prida. / Kolikor dni kukavica še po kresu kuka, toliko tednov po Mihaelu v roke ne huka. / Ob nevihti se hrasta, smreke in vrbe boj, pa raje pod bukvijo in lipo postoj. / O kresi se dan obesi. / Do kresa (21. 6.) suknjo oblači, po kresu jo pa s seboj vlačí. / Rožnik deževen – viničar reven. / Rožnika toliko dežuje, da zadnji koreninici zadostuje.

VICI

Yugo in kokoška

Po cesti pripelje star Yugo in opazi, da je kokoško, ki je hodila ob cesti, odneslo v jarek. Kokoška se pobere, otrese prah, spleza iz jarka, pogleda za Yugom in reče: »Uuuuf, kakšen petelin!«

Izgubljena tabornika

Dva tabornika sta se izgubila v gozdu.

»Trikrat ustrelí v zrak, da pridejo po naju.«

»Prav.«

»Ustrelí še trikrat, nihče ni slišal.«

»Prav.«

»Še vedno ni nikogar. Ustrelí še trikrat.«

»Ne morem, imam samo še eno puščico.«

Soba

V hotelu: »Imate morda kakšno prazno sobo?«

»Žal je vse zasedeno.«

»Kaj pa, če bi prišla angleška kraljica?«

»No, potem bi se že kaj našlo.«

»Dajte mi torej to, kar bi se že našlo, kraljice zagotovo ne bo.«

RIŠE: Darinko Ruden

V prejšnji številki glasila smo vas spraševali, kaj je na posneti fotografiji. Na fotografiji je kapelica v Stražniku, kot je pravilno zapisal JAN JAGRIČ iz Šentjerneja. Nagradenec prejme nagrado v trgovini Obutev Stil.

Na uredniški odbor je poklical Alojz Zoretič, ki je povedal, da so skupaj z Ivanom Unetičem, Brankom Grubarjem in Marjanom Simončičem leta 2000 zgradili omenjeno kapelico. Pri izdelavi strehe je sodeloval še Ivan Gorišek. Lesen križ pa je izdelal Franc Cvelbar. Letos avgusta mineva 20 let, ko jo je župnik Anton Trpin blagoslovil. Spominja se tudi šmarnc, ki so potekale pri tej kapelici.

TOKRAT VAS SPRAŠUJEMO, KJE JE

BILA POSNETA FOTOGRAFIJA. Vaše odgovore pričakujemo do petka, 24. julija 2020, na naslovu: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernej@siol.net. ■

ALI
POZNATE
SVOJO
OBČINO?

POBARVANKA
ZA NAJMLAJŠE

RIŠE:
Mojca Lampe
Kajtna

